

Upraviteljska služba

Pobude srca

John H. H. Mathews

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Siječanj, veljača i ožujak 2018.

Sadržaj

1. Utjecaj materijalizma
2. Vidim, želim, uzimam
3. Bog ili bogatstvo?
4. Izbjeći putove ovoga svijeta
5. Upravitelji nakon Edenskog vrta
6. Odlike upravitelja
7. Biti pošten prema Bogu
8. Utjecaj desetine
9. Darovi iz zahvalnosti
10. Uloga upraviteljske službe
11. Dug — svakidašnja odluka
12. Navike upravitelja
13. Rezultati upraviteljske službe

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 1/2018.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • Odgovorni urednik: Neven Klačmer • Urednik: Mario Šijan • Prijevod: Dragana Todoran • Lektura: Marijan Malašić • Korektura: Ljiljana Đidara • Tiskano u uredu nakladnika

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

Utjecaj materijalizma

Ključni tekst: Rimljanima 12,1.2.

Učenik će

Znati: Uočiti će razliku između odgovarajućeg razumijevanja materijalnog svijeta i imovine s jedne strane, i opasnosti materijalizma s druge.

Osjećati: Doživjet će duhovnu promjenu koja će ga nadahnuti da služi Darovatelju svih dobrih darova, a ne samim darovima.

Činiti: Sve što posjeduje koristit će na proslavu Božjeg imena, a ne sebe.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Razumijevanje svrhe onoga što posjedujemo

A. Kako se možemo sačuvati od kušnje da volimo svoj imetak, a ne Onoga koji nam daje materijalne blagoslove?

B. Koju poruku usporedba o pšenici i kukolju (Matej 13,24-30) upućuje svijetu ispunjenom konzumerizmom i poslovanjem u kojem se gleda samo na zaradu?

C. Kako stav prema onome što posjedujemo utječe na našu sliku o sebi?

II. Osjećati: Doživjeti radost zbog oslobađanja od materijalizma

A. Kako pobjeđivanje ljubavi prema sebi potiče pobjedu nad materijalizmom?

B. Kako oslobađanje iz stega materijalizma potiče naš duhovni rast?

III. Činiti: Koristiti imovinu Bogu na slavu

A. Kako onim što posjedujemo možemo proslaviti Boga i učiniti boljim svijet u kojem živimo?

B. Koje praktične odluke možemo donijeti da bismo se sačuvali od gomilanja stvari za sebe umjesto da nas Bog upotrijebi kao sredstva preko kojih će širiti svoja dobra?

Sažetak: Bog nam je dao materijalne blagoslove da bismo uživali u njima i radi izgradnje karaktera. Kada njima proslavljamo Boga i pomazemo onima koje je On stvorio, mi smo blagoslovljeni. Kada postanemo ispunjeni duhom materijalizma, gubimo te blagoslove.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 12,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Prilagodavanje svijetu njegovanjem samoljublja i materijalizma ometa Božju namjeru da nas promijeni obnovom uma.

Samo za učitelje: Ova nas pouka uvodi u proučavanje o upraviteljskoj službi. Bavi se kršćanskim glavnim kamenom spoticanja vjernoj službi: materijalizmom. Materijalizam smo u okviru ovog proučavanja definirali kao zaokupljenost ili pridavanje prevelike važnosti materijalnim stvarima u odnosu na umne ili duhovne. Materijalizam se ne odnosi prvenstveno na posjedovanje, već na čovjekov stav prema onom što posjeduje.

Job je bio izuzetno bogat. Međutim, prinosiso je žrtve Bogu i dijelio svoje bogatstvo siročadi, udovicama i siromašnima poštujući i slaveći nebeskog Oca za darove koje je primio. Usporedite ovaj stav sa stavom još jedne starozavjetne osobe po imenu Akan (Jošua 7). Njegov materijalizam ogledao se u tome što mu je pozornost privukao plašt, srebro i zlatna šipka — neznatne dragocjenosti u usporedbi s onim što je Job posjedovao. Njegova pohlepa, međutim, stajala ga je života. I siromašni i bogati podložni su materijalističkom duhu. Naglasite učenicima da služe koji posjeduju jedan talenat kao i oni koji posjeduju pet Bog podjednako poziva da budu vjerni kršćanski upravitelji.

Uvodna aktivnost: Pozovite članove razreda da zamisle da ponovno imaju pet godina. Zamolite ih da se sjete jednog ili najviše dva omiljena predmeta ili igračke iz tog životnog razdoblja. Možda ih još uvijek imaju. Sada utvrdite koliko njih prethodnu noć nije moglo spavati zato što više nemaju taj predmet. Zamolite ih da objasne zašto te dragocjenosti iz djetinjstva više nemaju za njih toliku važnost kao prije. Jesu li nove misli i želje zamijenile njihovo zanimanje za te dragocjene predmete iz djetinjstva? Ili je to zato što su sazreli i sada su usmjerili svoju pozornost na važnije pojedinosti? Pavao piše da božansko obnavljanje našeg uma pobjeđuje prilagodavanje ovom svijetu. Takva duhovna zrelost čini da materijalne stvari izgledaju beznačajno.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Upraviteljska služba i odnos prema materijalnom ne obuhvaćaju samo emocionalni i duhovni aspekt nečijeg karaktera, već i umnu dimenziju. Salomon je izjavio: “Jer kako misli u duši svojoj, takav on jest.” (Izreke 23,7 — Varaždinska Biblija) Duhovna promjena, što je Božja namjera, ostvaruje se putem našeg razmišljanja, naših misaonih procesa. Ovo preusmjeravanje uma omogućava nam da pozornost usmjerimo na ono što je gore, a ne na ono što je dolje na Zemlji. Prema tome, iako cijenimo materijalnu stvarnost ovoga svijeta, mi služimo duhovnoj stvarnosti — nebeskom Bogu — koji nam je sve darovao.

Biblijski komentar

1. Obnovljen um štiti od duha materijalizma

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 12,1.2.)

U okviru ove pouke materijalizam se definira kao prilagođavanje svijetu. Vrijedno je zapaziti da je čuvanje od prilagođavanja svijetu prikazano kao žrtvovanje materijalne stvarnosti: tijela.

Ovo davanje tijela u žrtvu opisano je u Rimljanima 12,1 kao “duhovno bogoštovlje” (“duhovna služba” — Varaždinska Biblija). U praktičnom smislu od prilagođavanja svijetu čuvamo se kada se naš um duhovno obnavlja upijanjem duhovnih misli, koje zamjenjuju naše svjetovne misli. Pavao savjetuje Kološanima: “Svracajte misao na ono što je gore, ne na ono što je na zemlji.” (Kološanima 3,2) Krist nas poziva da prvo tražimo Njegovo kraljevstvo (vidi Matej 6,33; 6,19-21) uz obećanje da će nam se ono što nam je potrebno (materijalna dobra kao što su hrana i odjeća) dodati. Oslanjati se na Darovatelja svih dobara, a ne na sama dobra, najsigurnija je zaštita od zla materijalizma.

Za razmišljanje: Razmislite koliko vremena i energije ulažemo u razmišljanje o ovozemaljskim stvarima u usporedbi s vremenom koje provodimo razmišljajući o nebeskoj stvarnosti. Kako nas davanje našeg tijela Bogu kao “duhovna služba” štiti od prilagođavanja svijetu?

2. Privlačnost ljudskih želja

(Prisjetite se u razredu teksta iz 1. Ivanove 2,15-17.)

Isti pisac koji kaže da je Bog toliko ljubio svijet da je dao svoga Sina (Ivan 3,16), nalaže nam da ne ljubimo svijet. “Moramo shvatiti što Ivan smatra pod svijetom, *kozmosom*. Kršćanin ne treba mrziti

svijet kao takav. On je Božje djelo stvaranja. ... Međutim, *kozmos* je poprimio moralni smisao. Ovdje označava svijet odvojen od Boga. C. H. Dodd definira značenje *kozmosa* na sljedeći način: 'Pisac (Ivan) smatra da je ljudsko društvo utemeljeno na pogrešnim načelima i da ga odlikuju iskvarene želje, lažne vrijednosti i sebičnost.'" (William Barclay, *The Daily Study Bible: The Letters of John and Jude* [Edinburgh: St. Andrews Press, 1976.], str. 56) Apostol u Evanđelju po Ivanu 3,16 pod riječju "svijet" očito misli na ljude. Ali ovdje, u 1. Ivanovoj 2,15-17, koristi riječ "svijet" kao oblik svjetovnosti — svakidašnje brige vezane za ono što je materijalno i kušnje koje rade protiv duhovnog života.

Prema Ivanovim riječima, ovaj svijet znači trostruku kušnju. Prva je "požuda tijela" (1. Ivanova 2,16). Nažalost, ovaj prijevod ukazuje na značenja koja nisu obuhvaćena izvornom grčkom riječju, koja jednostavno znači neumjerene tjelesne želje uključujući požudu, pohlepu i druge grešne želje. Odnosno, ne odnosi se samo na seksualne želje, već ima i šire značenje.

Slično tome, "požuda očiju" (1. Ivanova 2,16) ne odnosi se na lascivni voajerizam, već na želje očiju prema svemu što vide (pohlepa). Ni u jednom slučaju željene stvari nisu nužno zle same po sebi. Ivan jednostavno govori da je pogrešno željeti bilo što što pripada ljudskom, materijalnom svijetu više od onoga što je duhovno, čak ako je nešto samo po sebi dobro.

"Oholost zbog imetka" (1. Ivanova 2,16) ili "ponos onim što posjedujemo" posljednji je u trijadi izazova našoj duhovnoj dobrobiti. "Ovdje Ivan koristi najslikovitiju grčku riječ *alazoneia*. Prema moralistima starih vremena, *alazon* je bio čovjek koji je prisvajao za sebe određena dobra i postignuća koja ne pripadaju njemu, da bi uzdigao sebe. *Alazon* je hvalisavac; a C. H. Dodd pod riječju *alazoneia* podrazumijeva oholi egoizam." (Barclay, str. 58) Ivan osuđuje upravo to hvalisavo samouzdanje i pretjerano razmetanje, zajedno s nedovoljnim poštovanjem duhovnog kraljevstva.

Za razmišljanje: Kako Ivan definira "svijet" u 1. Ivanovoj 2,15-17? Što se podrazumijeva pod Ivanovim nalogom upućenim vjernicima da mrze svijet? Odredite što Ivan misli pod željom očiju, tjelesnom željom i ohološću zbog imetka. Zašto nam je naloženo da ih izbjegavamo?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pilično je lako govoriti o lošim stranama materijalizma, ali je veći izazov iskorijeniti njegov prodoran utjecaj u životu. Previše komercijalizirano društvo okružuje nas kušnjama. Razgovarajte na koje praktične načine kršćani mogu ostati usredotočeni na ono što je nebesko dok koriste materijalne blagoslove koje im je Bog povjerio.

Za primjenu:

1. Na koji način mogu razviti uravnoteženo gledište u vezi s posjedovanjem materijalnih dobara na planetu koji me neprestano zasipa duhom konzumerizma?

2. Kako rad sa siromašnima, bilo u vlastitoj zemlji ili u inozemstvu, obuzdava ljudsku sklonost prema sebičnosti?

3. Koje su prednosti samoodricanja?

4. Kako život u zajednici s drugim vjernicima pomaže pojedincima da razviju praktičnu uravnoteženost u upotrebi materijalnih blagoslova bez podlijeganja materijalizmu?

5. Kakvu ulogu molitva i proučavanje Biblije imaju u zaštiti kršćana od krajnosti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Način na koji upotrebljavamo novac mnogo govori o tome što vrednujemo i volimo. Ljudi mogu govoriti o duhovnim vrijednostima, ali ako otvorite izvještaj njihove kreditne kartice, istina će izići na svjetlo. Potaknite sljedeće aktivnosti da bi članovi razreda sagledali prilike u svojem životu.

Aktivnosti:

1. Pratite svoje kućne izdatke mjesec dana. Na kraju mjeseca svrstajte svoje izdatke u kategorije. Koliko je bilo potrošeno na materijalne potrepštine uključujući hranu, odjeću, dom i, možda, prijevoz? Koliko je potrošeno na ono što ne spada u osnovne potrebe kao što je zabava? Koliko je uloženo za olakšavanje ljudske patnje? Koliko je uloženo u Božje kraljevstvo? Koliko je potrošeno za osobni duhovni rast (na primjer duhovno štivo, kao što je Biblija ili druga kršćanska literatura, kršćansku glazbu itd.)? Pokazuje li vaš izvještaj da ste materijalist? Duhovna osoba? Niste sigurni?

2. Razgovarajte sa svojim bliskim prijateljima ili članovima razreda o načinima na koje možete udružiti sredstva i uložiti ih u zajednički

duhovni pothvat. Ovo udruživanje može obuhvaćati aktivnosti kao što su hrana za beskućnike, briga o starima, pomaganje zapostavljenoj djeci itd. Razgovarajte o tome kada i gdje možete izvršiti ovu aktivnost. Poslije razmislite o tome kako je ova aktivnost utjecala na vaš pogled na imovinu i kako je utjecala na njegovanje odnosa s vašim prijateljima i ljudima kojima ste pomogli.

Vidim, želim, uzimam

Ključni tekst: Matej 13,22.

Učenik će

Znati: Prepoznat će varljivost bogatstva i konzumerizma, što će mu pomoći da izbjegne Sotonin utjecaj.

Osjetiti: Iskusit će vladanje sobom ili, još bolje, Božje upravljanje u području želja, potreba i težnji.

Činiti: Njegovat će način života koji je usmjeren na izražavanje zadovoljstva i zahvalnosti za Božju velikodušnu skrb.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Varljivo bogatstvo

A. Zašto je toliko lako suditi drugima kada je riječ o imovini koju stječu, a istodobno biti toliko slijep kada se radi o našem duhovnom stanju?

B. Zašto je evanđelje napretka mnogih evanđelista bilo toliko uspješno u odvratanju crkve od stvaranja učenika i usmjeravanju na stjecanje bogatstva?

C. Koja tri koraka činimo u procesu nastajanja lakomosti?

II. Osjetiti: Vladanje samim sobom

A. Kako možemo doživjeti da Duh Sveti upravlja našim potrebama i željama kada nezadovoljstvo vlada kamo god se okrenemo?

B. Koji životni stavovi njeguju blag i krotak duh koji obično potiče zahvalnost?

III. Činiti: Njegovanje zadovoljstva u životu

A. Koji osnovni elementi svakidašnjeg načina života pomažu u očuvanju zadovoljstva?

B. Kako možemo razdvojiti potrebe od želja, nužnosti od prioriteta ili ono što je osnovno od pretjerivanja?

C. Koja bi osnovna svakidašnja praksa trebala biti utkana u naš način života da bismo uspješno živjeli pobožnim životom?

Sažetak: Da bismo pohlepu zamijenili zadovoljstvom, moramo donositi odluke koje Bogu dopuštaju punu vlast nad našim životom.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 13,22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Varljivost bogatstva neizbježno će nas obuzeti ako se svakodnevno ne predajemo utjecaju Duha Svetoga.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan produbljuje temu koja je prikazana u našem prethodnom proučavanju, usredotočujući se sada na emocionalni utjecaj materijalizma: nezadovoljstvo, razočaranje, pohlepu, lakomost, maštanje o materijalnim stvarima (i ljubav prema njima). Koja bi tema bila prikladnija za vrijeme u kojem živimo? Isus je uputio opomenu u vezi s posljednjim danima: "Pazite sami na se da vam srca ne otvrdnu od razuzdanosti, pijanstva i tjeskobnih briga za život, da vas ne uhvati iznenada onaj dan." (Luka 21,34) Dok preljub i ubojstvo nikada nisu bili prihvatljivi u kršćanskom načinu života, drugi razorni grijesi, kao što su pohlepa i lakomost, poprimili su prihvatljiviji oblik. Samo djelovanje Duha Svetoga može nas spasiti od samoobmane.

Uvodna aktivnost: Usporedite sljedeće dvije priče: Prva priča govori o čovjeku koji je bio razmjerno dobrog zdravlja. Redovno je vježbao, pazio je na prehranu i izgledao je mlade u odnosu na svoje stvarne godine. Mnogi su ga smatrali uzorom zdravlja. Sigurno je trebao više spavati i često je udovoljavao želji za slatkišima, ali općenito bio je u dobrom zdravstvenom stanju. Supruga ga je nagovarala da povremeno ode na liječnički pregled, ali on ili nije imao vremena ili nije vidio potrebu za tim. Nije uvidio da se nešto događa u njegovom organizmu, što ga je na kraju usmrtilo. Kada je otkriveno da boluje od raka, bolest je već bila u četvrtom stadiju. Bilo je prekasno da mu se spasi život.

Drugi čovjek, koji nije bio toliko dobrog zdravlja, obraćao je pozornost na bolove i tegobe i tražio je liječničku pomoć. Pretragama je otkriven rak u prvom stadiju. Primijenjena je učinkovita, mada katkada bolna terapija koja je spasila čovjeku život. Koliko je važno da grešne bolesti materijalizma i prilagođenosti svijetu budu rano uočene, prije nego što postanu smrtonosne?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Lakomost i pohlepa često ugrožavaju kršćansko svjedočenje i preusmjeravaju sredstva koja bi inače bila uložena u Božje djelo. Kada se ovim bolestima dopusti da neopaženo bujaju u vjernikovom životu, ljudska energija i novčana sredstva pogrešno se koriste za sebične ciljeve. Najžalosnije je od svega što ti grijesi ostaju neprimijećeni. Ubojice znaju da su nekome oduzeli život. Preljubnici znaju kakav grijeh su počinili. Međutim, pohlepni i lakomi vrlo često žive u "blaženom neznanju" o svojim grijesima. Samo pomnim ispitivanjem svojih pobuda i postupaka, pod vodstvom Duha Svetoga, možemo otkriti svoje pravo stanje. Laodicejska crkva sebe je smatrala bogatom i naprednom, a zapravo je bila nesretna, duhovno siromašna i slijepa za svoje pravo stanje.

Biblijski komentar

1. Iskrivljena teologija i praksa

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Evanđelja po Mateju 13,3-7. 22.)

Isus u Evanđelju po Mateju 13,3-7 prikazuje sliku duhovnog života koja započinje silnim obećanjem, ali završava razočaravajućim ishodom. Nema pomoći za prvu skupinu ljudi spomenutu u ovom tekstu, jer kod njih nema duhovne osjetljivosti (ptice su pojele sjeme). Druga skupina je u boljem položaju, ali joj nedostaju odgovarajuća sredstva kako bi sjeme izraslo više od izdanka. Treća skupina je duhovno osjetljiva i ima potrebna sredstva za rast; međutim, prije nego što izraste, ova sredstva se pretvaraju u materijalizam i ono što je duhovno, biva ugušeno.

Najbolje uspijevaju vrtovi u kojima je vrtlar posvetio vrijeme pažljivom uklanjanju korova. U suprotnom, korov uzima hranjive sastojke koji su potrebni biljci i ona ili gladuje ili biva ugušena. Nažalost, postoji općeprihvaćena teologija koja neguje sebičnost pod velom izgradnje vjere. Poznata kao teologija napretka, ova lažna teologija, poput svake druge krivotvorine, sadrži istinu u određenoj mjeri koja je pažljivo izmiješana sa zabludom. Bog želi da napredujemo (3. Ivanova 2) i u materijalnom smislu blagoslovio je mnoge vjernike tijekom povijesti (Abrahama, Joba, Boaza, da navedemo samo nekoliko). Problem je u tome što ova teologija uči da naša davanja obvezuju Boga da nas učini bogatima. Što više dajemo, više primamo. Vjernik se potiče da daje ne zbog duhovnog načela, već zbog sebične želje da stekne još više novca.

Pitanja za razmišljanje: Što je u vezi s materijalizmom teže uočiti od ostalih grijeha? Kako teologija napretka nanosi moguću štetu Crkvi?

2. Put lakomosti

(Prisjetite se u razredu teksta iz Postanka 3,1-6.)

Pouka ukazuje na tri različita koraka koje svaka osoba čini kada pada pod utjecaj lakomosti.

Kao prvo, zapažamo željeni predmet i postajemo obuzeti njime, kao što prikazuje tekst kojega smo se prisjetili u ovom odsjeku. Na primjer, Sotona mami i izaziva Evu skrećući joj pozornost na zabranjeni plod. Da je Eva zatvorila oči i odmah se okrenula, cijeli tijek ljudske povijesti pošao bi u drugom smjeru. Naša prva obrana je da skrenemo pogled. Zanesenost Potifarove žene Josipom počela je kada se ona “zagleda u Josipa” (Postanak 39,7). Vjernikova zanesenost onim što je materijalno isto tako počinje kada se “zagledamo u nešto”. Jakov piše: “Naprotiv, svakoga napastuje njegova vlastita požuda. Ona ga izvlači i mami. Zatim požuda, pošto začne, rađa grijeh.” (Jakov 1,14.15) Tajna pobjede nad kušnjom materijalizma jest skrenuti pogled prije nego što se ona pretvori u grijeh. Isus je slikovito istaknuo važnost “upravljanja očima”. Rekao je: “Ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, iščupaj ga i baci od sebe, jer je bolje da ti propadne jedan od uđova nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.” (Matej 5,29)

Drugi korak je želja. Reklamne agencije nisu zadovoljne samo pokazivanjem određenog proizvoda. Industrija troši milijune istražujući kako da navede potrošače da pozele taj proizvod. Hoćete li se osjećati cijenjeno i voljeno ako budete imali taj predmet? Hoće li on zadovoljiti osnovnu potrebu za hranom, intimnošću ili tjelesnom udobnošću? Kako se kršćani mogu oduprijeti ovoj manipulaciji u koju se ulažu milijuni, ako ne i milijarde dolara? Odgovore možemo pronaći u jednoj knjizi: Bibliji. Jakov nas poziva da se “pokorimo Bogu” i da Mu se “približimo” (Jakov 4,7.8). Ovi osnovni postupci omogućavaju ono što on navodi dalje: 1. oduprijeti se đavlu, 2. oprati ruke i 3. očistiti srca (Jakov 4,7.8).

Međutim, to nije dovoljno da zaštitimo prilaze duši. Isus je ukazao da naša nutrina mora biti ispunjena (Matej 12,43-45). Praznina koju materijalizam često ispunjava mora biti zauzeta duhovnom stvarnošću. “Svrćajte misao na ono što je gore, ne na ono što je na zemlji.” (Kološanima 3,2) Naša želja za nebeskom stvarnošću štiti nas od zaokupljenosti onim što je materijalno.

Posljednji korak upadanja u lakomost jesu djela, trenutak kada nešto činimo, kada uzimamo. Ako smo vršili kompromis u prva dva koraka, još uvijek postoji nada. “Sve mogu u onome koji mi daje snagu.” (Filipljanima 4,13) Umjesto na uzimanje, svoju snagu možemo usmjeriti na davanje, kao što je Krist davao i kao što je na određeni način naložio da dajemo. (Vidi 1. Ivanova 3,16.17; Matej 25,31-46.)

Za razmišljanje: Zašto je lakše okrenuti se od pohlepe na prvom koraku nego na trećem?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Navika razmišljanja o biblijskim tekstovima, molitva i kršćanska služba štite od urođenih sklonosti prema pohlepi. Vladanjem sobom — što za kršćanina znači potpunu predaju božanskom upravljanju — naše misli, želje i energija mogu biti usmjerene tako da koristimo Božje materijalne blagoslove u skladu s Njegovom voljom. Ne smijemo zaboraviti da je na materijalna dobra prilikom stvaranja Bog izlio svoje blagoslove. Ona nisu sama po sebi zla. Problem nastaje kada služimo Božjim djelima stvaranja umjesto Bogu.

Za primjenu:

1. Budući da je vladanje sobom u osnovi predaja božanskoj upravi, koji praktični koraci mogu biti učinjeni da bi se uklonile prepreke za djelovanje Duha Svetoga?

2. Kako njegovanje drugih duhovnih darova doprinosi razvoju samosvladavanja koje je nužno da bismo pobijedili lakomost?

3. Na koje korisne načine možemo primijeniti samosvladavanje u svakom od tri koraka koji vode lakomosti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Način na koji vjernici mogu razmišljati “o onome što je gore” i ispuniti prostor koji zauzima materijalizam jest da se usredotoče na Isusa. Jedan od načina na koji se mogu usredotočiti na Njega jest da šire Radosnu vijest i brinu se o “jednome od ove moje najmanje braće” (Matej 25,40), jer tako služe Isusu osobno. Planirajte aktivnosti služenja koje nam pomažu da se usredotočimo na Isusa.

Aktivnosti:

Služba u crkvi:

1. Zamolite od pastora popis ljudi koji ne mogu dolaziti u crkvu zbog zdravstvenih razloga. Posjetite ih.
2. Organizirajte izlet za mlađu djecu iz crkve.
3. Pomozite vođama izviđača u čišćenju i održavanju njihove opreme.

Služba u zajednici:

1. Pripremite i poslužite hranu u prihvatilištu za beskućnike.
2. Organizirajte aktivnost prikupljanja sredstava za neku neprofitnu organizaciju.
3. Pomozite određenoj obitelji ili agenciji u renoviranju doma za one kojima je potrebno.
4. Posjetite i ohrabrite ljude u zatvoru.

Bog ili bogatstvo?

Ključni tekst: Filipljanima 2,9-11.

Učenik će

Znati: Uvidjet će da je Bog Stvoritelj kojem se jedino treba klanjati, a ne Njegovim djelima stvaranja.

Osjećati: Cijenit će divnu Božju ljubav pokazanu u Njegovoj ulozi Stvoritelja i Održavatelja.

Činiti: Služit će nebeskom Stvoritelju/Otkupitelju, koji neprestano pokazuje svoju ljubav prema ljudskom rodu svojom svakidašnjom brigom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Božanske osobine

- Tko je Bog prema opisu u Svetome pismu?
- Koje je posebne uloge Krist preuzeo?
- Na osnovi čega Bog može tvrditi da je vlasnik našeg života?

II. Osjećati: Isus Krist, Vlasnik i Prijatelj

- Kako Kristova dvostruka uloga kao Vlasnika i Prijatelja jača našu zajednicu s Njim?
- Kako činjenica da je Isus stvorio svijet utječe na naše poštovanje stvorenog svemira i njegovih materijalnih elemenata?
- Kako možemo uživati u dubljem i prisnijem iskustvu s našim Stvoriteljem?

III. Činiti: Isus, predmet obožavanja

- Kako na kreativan način, odražavajući Njegovu stvaralačku silu, možemo pokazati svoju odanost Bogu?
- Kako o svojoj predanosti Kristu možemo uspješno posvjedočiti ljudima koji ne vjeruju u stvaranje?
- Da nema Stvoritelja, kakve bi mogućnosti ljudi imali kad je riječ o bogoslužju?

Sažetak: Ljudski rod je stvoren za službu. Ta služba može biti usmjerena prema sebi, prema djelima stvaranja ili prema Stvoritelju. Samo posljednja mogućnost donosi trajno zadovoljstvo, osjećaj istinske pripadnosti u svemiru i dubok osjećaj svrhe.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Filipljanima 2,9-11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ljudi su stvoreni za službu. Ova je težnja zadovoljena kada je služba usmjerena na Boga, a ne na nešto što je On stvorio.

Samo za učitelje: Izbor je jasan: čovjek ne može služiti i Bogu i bogatstvu. Bogatstvo, ili mamon u nekim prijevodima, samo po sebi nije zlo. Izraz “mamon” ne može se izjednačiti sa Sotonom ili đavolom kao što neki smatraju. To je aramejska riječ, pozajmljena iz grčkog teksta Novoga zavjeta, koja označava imovinu ili bogatstvo. Mnogi suvremeni prijevodi umjesto nje koriste riječ “novac” ili “bogatstvo”.

Međutim, služenje bogatstvu je zlo. Jedan poznati pjevač je 1960-ih godina pjevao: “Morate nekome služiti.” Dakle, služimo li nebeskom Ocu punom ljubavi koji se svakodnevno brine za naše potrebe i mnoge naše želje, ili ćemo služiti kamenu, papiru ili metalu (jer od toga je načinjeno sve “drago kamenje” i “novac”)? Mnogi gomilaju materijalna dobra smatrajući sebe gospodarima, da bi na kraju uvidjeli kako njihovo održavanje, popravljanje i čuvanje zahtijeva toliko vremena da su zapravo postali sluge. Međutim, naša imovina i bogatstvo imaju drugo značenje kada prepoznamo njihovu svrhu: da su to materijalni blagoslovi koje nam je podario Stvoritelj pun ljubavi kako bismo mogli širiti Njegove blagoslove drugima.

Uvodna aktivnost: Pokažite različite novčanice u razredu. Da bi bilo zanimljivije i da biste ukazali na sveopću primjenu ilustracije, ako je moguće, pokažite i strane novčanice. Razgovarajte o prosječnom prihodu u vašoj zemlji i koliko se za tu svotu može priuštiti hrane i odjeće, može li se održavati dom, platiti prijevoz i pokriti dodatni troškovi. Usredotočite se na ograničenja tog prihoda:

- Postoje li potrebe koje se ovim prihodom ne mogu ispuniti?
- Što ljudi čija su primanja manja od prosječnih čine da bi zadovoljili osnovne ljudske potrebe?
- Može li određeni iznos novca zadovoljiti emocionalne potrebe za ljubavlju, pripadanjem, svrhom, nadom, zadovoljstvom, cjelovitosti?

Imajući ovo na umu, koliko smisla ima služiti bogatstvu? A Bogu?

Zamolite članove razreda da pročitaju sljedeće tekstove: Psalam 50,10.11; Hagaj 2,8; Matej 6,31-34; 7,7-11; Ivan 3,16. Razgovarajte o Božjim “ograničenjima” kao i o Njegovoj velikodušnosti prema ljudskim bićima. Usporedite ono što Bog posjeduje s našim ograničenim приходима. Razgovarajte o emocionalnim potrebama koje Bog može zadovoljiti, a novac ne. U svjetlu ovog razgovora, s praktičnog stajališta, zašto ima više smisla služiti Bogu a ne bogatstvu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U javnim raspravama dvije suprotstavljene skupine iznose svoje najsnažnije argumente u prilog svojem stajalištu i nastoje opovrgnuti tvrdnje suprotne strane iznesene protiv njihovog gledišta. Najuspješniji sudionici debata ne samo da poznaju svoje stajalište, već toliko dobro poznaju i stajalište svojeg protivnika da uviđaju i njegovu jake i slabe strane.

Ova pouka istražuje biblijsko stajalište o Bogu. Ona tvrdi da su zbog Božjih osobina ljudi pozvani da Mu služe. Suprotna strana nudi mogućnost služenja samom sebi, bogatstvu ili Sotoni — bilo čemu što će odvratiti ljude od služenja Stvoritelju. Koje su najvažnije točke kršćanskog stajališta da jedino Bogu treba služiti? Koje božanske osobine podupiru ovu tvrdnju?

Biblijski komentar

1. Stvaranje

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Postanak 1,1; Psalam 33,6-9; Izaija 45,11.12; Jeremija 51,15; Kološanima 1,13-18.)

Mnogi komentatori smatraju da se Pavlova najrazvijenija kristologija javlja u Poslanici Kološanima, gdje prikazuje Kristovu ulogu kao Stvoritelja i kao Otkupitelja. Mnogi proučavatelji Biblije vjeruju da se Pavao u ovoj poslanici suprotstavlja novonastalom krivovjerju koje je sadržavalo mnoge oblike vjerskog sustava pod nazivom gnosticizam. Riječ “gnosticism” rječnik *The HarperCollins Bible Dictionary* ovako opisuje: “Svojstven izraz za mnoge vjerske pokrete u prvom stoljeću kršćanske ere. Iako su se teologija, obredi i etika ovih skupina znatno razlikovali, sve su nudile spasenje od spona materijalnog postojanja putem *gnosis*a, odnosno ‘znanja’.” (Paul Achtemeier, *The HarperCollins Bible Dictionary*, 1996., str. 380)

Gnostici su tvrdili da je materijalni svijet u svojoj biti zao. Ova tvrdnja bila je veliki izazov pravom kršćanskom nauku. Na primjer,

Bog ni u kojem slučaju ne bi mogao biti Stvoritelj nečega tako zlog kao što je materijalni svijet zato što je On savršen i duhovan (suprotan materijalnom). S obzirom na to da je Krist bio bezgrešan, iz toga je slijedilo da se On nije mogao utjeloviti (imati ljudsko tijelo) zato što je tijelo — fizičko, materijalno tijelo — zlo.

Međutim, Sveto pismo uči da je materijalni svijet dobar (Postanak 1) zato što je potekao iz Božjih ruku. Ono neprestano potvrđuje da je Bog sve stvorio po Kristu. Zbog toga Bog polaže pravo na našu službu. Na temelju Božjeg stvaranja Pismo vidi dobro u materijalnom svijetu, odvojenom od grijeha.

Za razmišljanje: Što Pismo uči o materijalnom svijetu i kako to učenje utječe na naš način života i praksu? S druge strane, kako bi pogrešno mišljenje da je materijalni svijet u biti zao moglo utjecati na naš kršćanski način života i praksu?

2. Otkupitelj

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Solunjanima 1,10; 1. Petrova 1,18; Hebrejima 2,14.15; Galaćanima 3,13.)

Božje pravo da Mu služimo kao Stvoritelju snažno je povezano s materijalnim svijetom. Budući da nas je stvorio kao tjelesna bića i dao nam materijalni svijet radi našeg zadovoljstva, dugujemo Mu odanost i vjernost. Slično tome, Božje pravo da Ga slavimo kao Otkupitelja snažno je povezano s emocionalnim i duhovnim aspektima našeg bića. Poslanica Hebrejima pokazuje da je Kristovo utjelovljenje — koje Mu omogućava da se u potpunosti poistovjeti s ljudskim rodом time što je uzeo pravo tijelo od krvi i mesa — važno za otkupljenje. Pisac ne vidi sukob između materijalnog i duhovnog kraljevstva. Pravi sukob vlada između dobra i zla, između pravog bogoslužja i služenja samom sebi.

Ivan u prvom poglavlju Otkrivenja objavljuje da je Isus dostojan slave koja se temelji na Njegovom djelu otkupljenja. “Njemu, koji nas ljubi i koji nas je otkupio od grijeha svojom krvi i učinio nas kraljevstvom svećenika za Boga, svoga Oca — njemu slava i vlast u vijeke vjekova!” (Otkrivenje 1,5.6) Prema tome, Božje pravo da Mu služimo je dvostruko (stvaranje i otkupljenje).

Kada je Isus jednom prigodom razgovarao s farizejom po imenu Šimun, rekao je: “Neki vjerovnik imao dvojicu dužnika. Jedan mu je dugovao pet stotina denara, a drugi pedeset. Kako nisu mogli vratiti, on oprosti obojici. Koji će mu, dakle, od njih više pokazati ljubavi? Šimun odgovori: Držim, onaj kojem je više oprostio.” (Luka 7,41-43)

Isus je potvrdio njegovo mišljenje. Onaj koji duguje najviše pokazat će najveću ljubav. Vjernici duguju Bogu jednostavno zato što ih je stvorio — neplativ dug. Ali koliko više duguju Kristu zato što ih je otkupio? A povrh svega, On se svakodnevno brine i pomaže onima kojima ništa ne duguje. Kakvom divnom Gospodinu služimo!

Za razmišljanje: Na čemu se zasniva Božje polaganje prava da Mu služimo? Budući da služiti znači mnogo više nego pjevati i proučavati jednom tjedno u crkvi, kako vjernik u tjednu može služiti Bogu svojim odlukama u vezi s financijama?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Naglasite učenicima u razredu da se Kristova vladavina širi na svaki aspekt našeg bića. Postavite sljedeća pitanja da biste započeli razgovor koji će ohrabriti vjernike da predaju svaki aspekt svojega svakidašnjeg života Kristovom upravljanju.

Za primjenu:

1. Kako načelo: “Niste svoji. Jer kupljeni ste otkupninom.” (1. Korinćanima 6,19.20 — Varaždinska Biblija), oblikuje naše odluke i izbore?

2. S obzirom na to da se pod služenjem Bogu podrazumijeva da je Bog vlasnik svega što posjedujemo, koje promjene u svojim stavovima trebamo izvršiti?

3. Budući da služenje Bogu obuhvaća brigu prema prirodi koju je stvorio, koje navike moramo promijeniti?

4. Kako možemo procijeniti jesmo li u opasnosti da darove volimo više od Darovatelja? Kako se možemo sačuvati da ljubav koju trebamo pokazati samo Bogu ne usmjerimo na materijalne darove koje nam Bog daje?

5. Kako drugi mogu biti potaknuti na nesebičan način života i da Božje materijalne darove iskoriste u božanske svrhe?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Ne možemo u isto vrijeme služiti Bogu i bogatstvu, ali možemo upotrijebiti bogatstvo u službi Bogu. Bog nas poziva da upravo to činimo. Ako ne postupamo tako, sramotimo Boga. U Mateju 25,14-30 Isus iznosi usporedbu o trojici slugu kojima su bile povjerene različite svote novca. Jedan je primio pet novčića, drugi dva, a treći jedan. Gospodar je otišao, ali je po povratku zahtijevao

da mu polože račune za novac koji im je povjerio. Dvojica slugu udvostručila su svoj novac, a treći nije učinio ništa. Zbog toga je bio prognan. Prava kršćanska služba zahtijeva od nas da umnožimo darove koji su nam povjereni.

Aktivnosti:

1. Napravite plan Bogu na slavu da pomognete drugima novčanim sredstvima koja ćete sami uložiti. Iz prethodne pouke, iz odjeljka “Budite kreativni”, iskoristite navedene prijedloge, ali nemojte se ograničiti samo na njih.

2. Napišite i/ili otpjevajte pjesme koje uzdižu Isusa kao Stvoritelja ili Otkupitelja. Dogovorite sastanak ili odredite mjesto na kojem će pjesme biti otpjevane ili izvedene (u okviru večernje molitve, u staračkom domu itd.)

Izbjeći putove ovoga svijeta

Ključni tekst: Izreke 11,4.28.

Učenik će

Znati: Otkrit će Božju metodu za izbjegavanje svjetovnosti.

Osjećati: Iskusiće oslobođenje od svjetovnosti putem duhovne obnove.

Činiti: Njegovat će nove aktivnosti i da bi spriječio povratak svjetovnosti.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Upoznati Isusa

A. Kako proučavanje Svetog pisma mijenja naše prioritete i potiče duhovnu obnovu?

B. Kako molitva može biti više od pukog nabranjanja želja i postati oruđe duhovnog preobraženja?

C. Kakvu ulogu ima mudrost u svladavanju svjetovnosti?

D. Kako Duh Sveti surađuje s Ocem i Sinom u preusmjeravanju našeg života?

II. Osjećati: Osjetiti Isusovu prisutnost

A. Kako možemo njegovati dublji osjećaj Božje prisutnosti u svom životu?

B. Kako možemo razviti dublje poštovanje prema ulozi Duha Svetog u duhovnoj obnovi?

III. Činiti: Pokazati svoju posvećenost

A. Kako odgovaramo na poziv da doživimo duhovnu obnovu?

B. Kako se kršćani klone emocionalnih uspona i padova da bi održali postojano iskustvo rasta?

C. Koje korake možemo poduzeti da bismo imali bogat duhovni život?

Sažetak: Njegovanje duhovnog života jedini je siguran način da se izbjegne svjetovnost. Proučavanje Biblije, molitva, kršćanska slu-

žba, kršćanska zajednica i promatranje čudesa prirode mogu doprinijeti preoblikovanju našeg pogleda na svijet i približiti nas duhovnoj cjelovitosti.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Izreke 11,4.28.

Glavno načelo duhovnog rasta: Duhovni život napreduje samo kada vjernici svjesno njeguju one navike koje stvaraju duhovnu bliskost sa Stvoriteljem i Otkupiteljem.

Samo za učitelje: Vrtlari i ratari znaju koliko je važna stalna briga za tlo. Ako izvadite biljku iz zemlje, ona će uvenuti. Korijen, osnova biljke, ne može održati život bez hranjivih sastojaka koje prima zahvaljujući stalnom dodiru sa zemljom. Fizički dodir korijena sa zemljom ključan je za život biljke. Sunčeva svjetlost i vlaga također imaju određenu ulogu, ali ako korijen nije u zemljištu bogatom hranjivim sastojcima, ostali pozitivni čimbenici su od male koristi.

Ovo načelo možemo primijeniti i u duhovnom životu. Ako kršćanin ne ostane blizu Isusa, nema duhovnog rasta. Prema tome, proučavanje Biblije, molitva, kršćanska zajednica i kršćanska služba ne mogu se smatrati neobveznim elementima kršćanskog iskustva, već osnovnim sastavnim dijelom duhovnog života.

Uvodna aktivnost: Jedan tjedan prije proučavanja ove pouke uberte jednu biljku i ostavite je da se osuši na suncu. Donesite u razred tu uvelu biljku i jednu biljku u posudi. Ako se razred sastaje vani gdje ima biljaka, ne morate donositi lončanice, već u ilustraciji kao primjer navedite biljke koje su oko vas. Pitajte razred što je zajedničko uveloj i živoj biljci. Odgovori mogu obuhvatiti oblik, veličinu i možda boju biljke. Postavite pitanje koja je osnovna razlika između te dvije biljke. Zatim ih pitajte što misle zašto je jedna biljka uvela. Kada im kažete da je uvela zato što je izvađena iz zemlje, usporedite to s našim duhovnim životom. Ako ne primamo stalno Božju milost preko sredstava koja je On osigurao, što će se neizbježno dogoditi u našem duhovnom životu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Jedna od najvažnijih izjava u Svetom pismu zabilježena je u Poslanici Rimljanima 8,4-6: "Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po Duhu, jer koji su po

tijelu tjelesno misle, a koji su po Duhu duhovno misle. Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.” Pavao, koji se u prethodnim poglavljima Poslanice Rimljanima bavio načini- ma na koje Isus ispunjava pravedne zahtjeve Zakona, hrabro izjavljuje da ovi zahtjevi mogu sada biti ispunjeni u nama. Razlika između kršćanskog života i života koji mu je prethodio ogleda se u usredotoče- nosti i smjeru naših misli, a ishodi su različiti kao što se razlikuju život i smrt. Kakve nam navike pomažu da se usredotočimo na ono što je gore?

Biblijski komentar

1. Nebeski rječnik

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Psalam 119,11; Ivan 5,39; 20,31; Luka 24,27; 1. Solunjanima 2,13.)

“Ponovno mi ih pjevajte / divne riječi života / da sagledam njihovu ljepotu / divne riječi života / riječi života i ljepote / učite me vjeri i dužnosti. / Prelijepe riječi, divne riječi, divne riječi života.” (*The Seventh-day Adventist Hymnal*, br. 286) Ovako počinje poznata pjesma koju je 1874. godine skladao P. P. Bliss pozivajući na duhovni život utemeljen na Pismu. Pjesnici, teolozi, trgovci i doslovno svi koji ga čitaju, ističu vrijednost Pisma u preobražavanju života. Koliko puta smo čuli za ljude “koji su čitajući upoznali istinu”?

Vrijednost Pisma u duhovnom razvoju je neizmjerana. Ono nas štiti od grijeha (Psalam 119,11). Iako običnom promatraču ova zaštita može ostati skrivena, ona je stvarna. Pritom ne moramo nositi Pismo na svojoj odjeći kao što su farizeji nekada činili (u naše vrijeme to mogu biti biblijski tekstovi napisani na majici), već skrivanje Pisma u svojem srcu uz svakidašnje proučavanje i molitvu treba smatrati najvišim prioritetom. Bi li Pavlova pohvala vjernicima u Solunu mogla biti upućena svim današnjim kršćanima: “I vi ste, primajući riječ u velikoj nevolji s radošću koju daje Duh Sveti, postali naši i Gospodinovi nasljedovatelji, tako da ste postali uzor svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji.” (1. Solunjanima 1,6.7)?

Razmislite: Kako nas Sveto pismo štiti od grijeha?

2. Komunikacija s Nebom

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Efežanima 6,18; Marko 11,24; Luka 11,1-13.)

Engleski teolog Samuel Chadwick izjavio je sljedeće: “Sotonina je briga da kršćane drži dalje od molitve. On se ne plaši proučavanja

bez molitve, rada bez molitve i vjere u kojoj nije zastupljena molitva. On se podsmjehuje našim nevoljama, ismijava našu mudrost, ali drhti kada se molimo.” Rijetko kada je važnost molitve bila rječitije izrečena. Isus, jedino savršeno ljudsko biće u povijesti, odlazio je rano ujutro u judejska brda da bi se u osami molio. Ako je savršenom Božjem Sinu bio potreban neprestan razgovor s Bogom da bi ustrajao tijekom dana, kako je moguće da mi nesavršeni, grešni smrtnici ne smatramo molitvu toliko važnom? Ako je molitva otvaranje srca Prijatelju, zašto bismo zanemarivali takvu uzvišenu prednost — osobito ako uzmemo u obzir tko je taj Prijatelj?

Isusov brat Jakov izjavio je: “Pa će molitva učinjena s vjerom spasiti bolesnika! Gospodin će ga podići i, ako je učinio grijeh, dobit će oprostjenje. Prema tome, ispovijedajte grijeha jedan drugomu i molite jedan za drugoga da ozdravite! Mnogo može molitva pravednika ako je žarka.” (Jakov 5,15.16) O kad bismo mogli čeznuti za molitvom isto tako ozbiljno kao što pluća čeznu za zrakom!

Pitanja za razmišljanje: Kako se vojska može boriti u bitci bez dobre komunikacije? Koliko mi možemo biti uspješni u borbi sa Sotonom bez dobre komunikacije s našim Zapovjednikom?

3. Mudrost odozgo

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. o kraljevima 3,9-14; Izreke 8,11; 24,13.14; 1. Korinćanima 3,19.)

Mudrost je više od obavijesti i pukog znanja. Ona obuhvaća sposobnost da donosimo razumne odluke i sudove utemeljene na znanju i iskustvu. Uključuje bogato znanje stečeno tijekom vremena primijenjeno i provjereno u različitim prilikama i vremenskim razdobljima. Često ukazuje na društveni okvir, kao kada je Salomon tražio od Boga mudrost da uspješno vodi Izraela. Tko bi mogao biti u boljem položaju za stjecanje mudrosti od kršćanina koji ima neposredan pristup Pravednome (Daniel 7,9), koji od vječnosti ima beskrajno znanje i iskustvo?

Razmislite: Kako nas Duh Sveti može voditi u primjeni božanske mudrosti?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan važna je za naš razvoj kao vjernika, ali ako ništa drugo ne postignemo osim zanimljivog razgovora, jako ćemo pogriješiti. Da bi bili uspješni u duhovnom rastu,

članovi razreda moraju naći praktične načine usvajanja navika moljenja i proučavanja Biblije.

Za primjenu:

1. Kako mogu biti postojaniji u proučavanju Biblije?
2. Kako mogu provesti više vremena u molitvi a da mi pritom ne postane nezanimljivo i dosadno?
3. Koji mi praktični koraci mogu pomoći da njegujem mudrost?
4. Kako druženje s vjernicima sličnih pogleda povoljno utječe na moju naviku proučavanja Biblije i molitveni život?
5. Kako mi proučavanje crkvene povijesti može pomoći da razvijem veću mudrost?
6. Kakav utjecaj duže vrijeme provedeno s Bogom može izvršiti na moj duhovni rast?
7. Kako primjena biblijskih načela u službi produbljuje moje iskustvo duhovne obnove?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Potaknite aktivnosti koje će u svakidašnjem životu članova razreda učvrstiti naviku molitve i proučavanja Biblije.

Aktivnosti:

1. Zamolite prijatelje da vas slikaju dok se molite, proučavate Bibliju ili pokazujete svoju vjeru u kršćanskoj službi. Odaberite najbolje fotografije i postavite ih na mjesto na kojem ćete ih često vidjeti da biste u tome ustrajali.
2. Odredite posebno mjesto u svojem domu, na radnom mjestu ili nekom drugom prostoru za proučavanje Biblije i molitvu. Koristite to mjesto samo u tu svrhu.
3. Dok proučavate Bibliju, sastavite listu prijedloga za kršćansku službu. Neka ta lista bude povezana s istraživanjem Biblije, a ne samo s potrebama koje uočavate u svojoj zajednici.
4. Počnite voditi molitveni dnevnik koji će obuhvaćati i zaključke vaših razgovora s Bogom i datume kada ste ih zapisali. Ostavite prostora i za naknadne bilješke o Božjim odgovorima na molitve.

Upravitelji nakon Edenskog vrta

Ključni tekst: 1. Solunjanima 2,4.

Učenik će

Znati: Prepoznat će biblijski koncept upraviteljske službe u okviru Starog i Novog zavjeta.

Osjećati: Osjetit će poziv za upraviteljsku službu u okviru svojih životnih prilika.

Činiti: Napraviti će plan koji će mu služiti kao vodič za sudjelovanje u upraviteljskoj službi.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Definicija upraviteljske službe

A. Kakva je bila uloga upravitelja u Starom zavjetu u usporedbi s Novim zavjetom?

B. Što je upraviteljima u biblijsko vrijeme bilo povjereno?

C. Kakva je naša odgovornost kao upravitelja?

II. Osjećati: Sveopći poziv

A. Kako možemo vjerno ispuniti poziv u suvremenom svijetu u kojem živimo?

B. Kako možemo doživjeti žar prema misiji poput upravitelja spomenutih u Bibliji?

III. Činiti: Modeli upraviteljske službe

A. Koje elemente biblijskog modela upraviteljske službe moramo uvrstiti u okvir suvremene upraviteljske službe?

B. Koja ključna područja života moraju biti uključena u naše planove u vezi s upraviteljskom službom?

C. Kako svojoj obitelji i prijateljima možemo objasniti svoje odluke u vezi s upraviteljskom službom, osobito ako se ne slažu s nama?

Sažetak: Osnovni elementi biblijske upraviteljske službe utisnuti su u živote vjernih ljudi čije su životne priče zabilježene u Pismu.

Baklja upraviteljske službe prenošena je iz naraštaja u naraštaj. Sada je na nama red da živimo kao vjerni upravitelji prenoseći baklju na buduću naraštaj.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Solunjanima 2,4.

Ključno načelo duhovnog rasta: Vjerni upravitelji u svojem srcu ostvaruju najbolje interese svojeg Nadglednika, Boga.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan usredotočena je na biblijsko značenje upraviteljske službe istražujući primjere iz Starog i Novog zavjeta. Načela Svetoga pisma čine temelj upraviteljske službe. Suvremeni upravitelji nastoje primjerom pokazati te vrijednosti u suvremenom okviru i budućim naraštajima prenijeti oduševljenje svojim Učiteljem.

Uvodni razgovor: Riječ “upravitelj” nije česta u suvremenom govoru. Društveni okvir koji je utjecao na nastajanje uloge upravitelja nije uobičajen u suvremenom svijetu u kojem vlada socijalistička, komunistička i demokratsko-poduzetnička ekonomija. Pročitajte sljedeću listu riječi i pitajte članove razreda što misle koji od ovih suvremenih termina najbliže odgovara staroj ulozi upravitelja. Neka objasne i obrazlože svoj odgovor.

Lista riječi koje određuju staru ulogu upravitelja

vlasnik	poduzetnik
predsjednik	radnik
rob	izvršni direktor
upravnik	sluga
rukovalac postrojenjima	nadglednik
nadzornik	šef proizvodnje
čuvar	potpredsjednik
nadničar	radnik na farmi
osoblje	profesionalac
računovoda	menadžer

Dodajte još neke termine koji označavaju vodeće uloge i koje se bolje uklapaju u vaš ekonomski kontekst, a izbrisite s prethodne liste one koje tu ne pripadaju. Zapišite najbolje misli proistekle iz razgovora u razredu. Usporedite ih s biblijskim činjenicama koje smo istraživali tijekom proučavanja ove pouke. Ako je moguće, zapišite misli na mjestu na kojem ih svi članovi razreda mogu vidjeti.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan bavi se razvojem biblijskog razumijevanja riječi “upravitelj”. Ova definicija temelj je za usvajanje ispravnog razumijevanja izraza “upraviteljska služba”. U nastojanju da definiramo upraviteljsku službu, naše proučavanje se zasniva na pojedinostima iz Staroga i Novoga zavjeta o aktivnostima i odgovornostima upravitelja.

Biblijski komentar

1. Život upravitelja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Postanak 2,15; 24,34-38; 39,4; 43,19; Izaija 22,14-18; Luka 12,35-48; 1. Korinćanima 4,1,2; Titu 1,7; 1. Petrova 4,10.)

Profesor N. Avigad utvrdio je da je grobnica koja je pronađena na obroncima Maslinske gore spomenuta u Izaijinom izvještaju o Šibni (Izaija 22,14-18). Natpis s grobnice, koji je prenesen u Britanski muzej, preveden je na sljedeći način: “Ovdje je pokopan Šibna koji je postavljen nad domom.”

Opisni izraz “koji je postavljen nad domom” starozavjetni je prikaz upravitelja. Različiti prijevodi drugačijim riječima opisuju Šibnu, od kojih svaka ukazuje na drugu pojedinost u vezi s njegovim odgovornostima. U našim prijevodima Biblije upotrebljavaju se izrazi “upravitelj dvora”, “nadstojnik dvora”, “gospodar palače”. Nekoliko prijevoda na engleskom jeziku koriste izraze “službenik”, “upravnik”, “dvorski upravitelj”, “rukovoditelj”, “sluga”, čak i “premijer”. U starijim prijevodima koristi se riječ “rizničar”.

Čini se da su upravitelji smatrani članovima kućanstva i da su živjeli sa svojim gospodarima. Bili su zapravo sluge, ali ne u fizičkom smislu, kao na primjer robovi. Oni su upravljali imovinom, vjerojatno su imali sluge koji su radili pod njihovom upravom, upravljali su kućanstvom, povjeravane su im odgovornosti u vezi s financijama i čak su smatrani državnim službenicima.

U novozavjetno vrijeme kao “upravitelj” prevedene su dvije grčke riječi. Češće se koristi riječ *oikonomos*, koja se javlja deset puta, dok se riječ *epitropos* javlja triput. *Oikonomos* je spoj dviju grčkih riječi — *oikos*, uobičajene riječi za “dom”, i *nemo*, koja znači “upravljati” ili “dovesti u red”. Prema tome, upravitelj je osoba odgovorna za uspostavljanje reda u domu. Druga riječ, *epitropos*, koristila se za upravitelje u smislu *oikonomos*, ali se također mogla odnositi i na državne službenike ili dječje odgajatelje. U Poslanici Galaćanima 4,2

epitropos i *oikonomos* javljaju se u istom retku. Čini se da se jedinstveni doprinos Novog zavjeta ogleda u tome što se ovaj izraz primjenjuje metaforički na duhovna pitanja, kao i u doslovnom smislu. O ovoj metaforičkoj upotrebi opširnije ćemo proučavati u sljedećem odjeljku.

Razmislite: Kako činjenica da su upraviteljima povjerene velike odgovornosti, a da se pritom i dalje smatraju slugama, uzdiže naš koncept kršćanske službe?

2. Upravljanje duhovnom istinom

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Korinćanima 4,1.2; Titu 1,7; 1. Petrova 4,10; Kološanima 2,2.3; 1. Timoteju 3,16.)

Iako se u Novom zavjetu riječ “upravitelj” koristi u doslovnom smislu, kao i u Starom zavjetu, u njemu je upotreba ove riječi proširena i koristi se u smislu upravljanja duhovnim istinama ili, kako kaže Pavao, Božjim tajnama. Tekst u 1. Korinćanima iz ovog odjeljka primjenjuje ovu riječ na vjesnike Evanđelja. U Pavlovoj poslanici upućenoj Titu primjenjuje se na crkvene vođe, pogotovo na starješine i nadglednike. Petar je primjenjuje na sve vjernike. Pomislite kakav rizik preuzima Bog: mi držimo vječne riznice Njegovih duhovnih bogatstava u ograničenim glinenim posudama — u svojem propadljivom tijelu.

Ovakav duhovni dar povlači za sobom veliku odgovornost. Iako su Pavlove riječi opomene da budemo vjerni upravitelji Božjeg Evanđelja važne, njegov život mnogo govori. Usprkos nezamislivim nevoljama, njegova je namjera bila da vjerno ukazuje na Evanđelje u sve širim krugovima. On prepričava svoje iskustvo:

“Više sam se trudio, više bio u tamnicama. Preko mjere sam bio bijen. Često sam bio u smrtnoj pogibli. Od Židova sam primio pet puta po trideset i devet udaraca. Tripot sam bio šiban, jedanput kamenovan, tripot brodolom doživio, jednu noć i jedan dan proveo na dubokom moru. Bio sam na čestim putovanjima u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika, u pogiblima od sunarodnjaka, u pogiblima od pogana, u pogiblima u gradu, u pogiblima u pustinji, u pogiblima na moru, u pogiblima od lažne braće, u trudu i mucu, u čestom nespavanju, u gladi i žeđi, u zimi i golotinji. Povrh svega — moje svakodnevno salijetanje: briga za sve crkve. Tko je slabić, da ja nisam slabić? Tko se od drugoga navodi na grijeh, da ja ne izgaram?” (2. Korinćanima 11,23-29)

Pavao je prihvatio odgovornost za širenje Evanđelja i učinio je sve što je bilo u njegovoj moći da izvrši svoje poslanje.

Razmislite: Imajući na umu Pavlovo naslijeđe duhovne upraviteljske službe i naslijeđe mnogih drugih u povijesti, kakvo ćemo mi naslijeđe ostaviti kada umremo?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Bog nam je ukazao neusporedivo povjerenje. Sudbina izgubljenih duša visi o koncu. Svaka odluka koju donesemo unapređuje Božje poslanje ili usporava. Tko je osposobljen za to? Krist je mogao povjeriti svoje blago anđelima. Mogao je pozvati bezgrešna bića iz drugih svjetova. Mogao je uništiti ljudski rod i započeti sve ispočetka. Umjesto toga, On je žrtvovao svoj život i želi da mi budemo vjerni upravitelji Njegove milosti u palom svijetu.

Za primjenu:

1. Kako suvremeni kršćani mogu doživjeti žar koji su Pavao i Kristovi učenici imali u širenju duhovne istine u našem svijetu?

2. Koje su prepoznatljive osobine vjernih upravitelja u suvremenom društvu?

3. Koje praktične korake moramo poduzeti da bismo pokazali da su Kristovi interesi najvažniji, a da se naši nalaze na drugom mjestu?

4. Koja nas obećanja Duha Svetoga trebaju ohrabriti u vezi s našom kršćanskom upraviteljskom službom?

5. Pavao kaže da nismo svoji zato što smo kupljeni po određenoj cijeni. Kako razmišljanje o toj činjenici može nadahnuti našu kršćansku upraviteljsku službu?

6. Kako možemo proširiti svoj utjecaj kao vjerni upravitelji da bi se drugi ugledali u naš primjer?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Mi smo upravitelji Božjih darova, ali što je još važnije, mi smo upravitelji Njegove milosti. Te dvije uloge se nadopunjuju. Fizički i duhovni izvori koje nam je Bog povjerio mogu biti uspješno upotrijebljeni u Božjem djelu od strane onih koji žele biti vjerni upravitelji Evanđelja.

Aktivnosti:

1. Pripremite kratak pregled današnje teme i iznesite je pred mladima. Obuhvatite iskustva o svojem putu vjere. Iskreno govorite o trenucima kada ste svoje interese stavili iznad interesa svojeg Nad-

glednika. Spomenite iskustva o tome kako vas je Bog blagoslovio u materijalnom i duhovnom smislu kada ste Božje interese stavili na prvo mjesto.

2. Analizirajte potrebe svoje društvene zajednice i izaberite jedno područje u kojem možete nešto učiniti s obzirom na jedinstvene darove i talente koje vam je Bog povjerio.

Odlike upravitelja

Ključni tekst: 1. Korinćanima 4,1.2.

Učenik će

Znati: Prepoznat će osobine kršćanskog upravitelja.

Osjećati: Shvatit će važnost uključivanja ovih osobina u svoj osobni život.

Činiti: Poduzet će konkretne korake kako bi unio ove odlike u svoj svakidašnji život.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Prepoznati odlike upravitelja

- A. Što je srž vjernosti i odanosti?
- B. Što je srž poštenja?
- C. Zašto su poslušnost i pouzdanost važni?

II. Osjećati: Iskusiti život pravog upravitelja

- A. Kako možemo njegovati pravu upraviteljsku službu, prvo u svojem životu, a zatim i u crkvi?
- B. Kako možemo poticati sazrijevanje mladih kršćana koji iskreno žele biti Božji upravitelji?

III. Činiti: Stvaranje ozračja upraviteljske službe

- A. Kako upraviteljsku službu možemo učiniti privlačnom i zanimljivom onima koji je nikada nisu doživjeli?
- B. Kako na jasan i ne previše složen način možemo objasniti načela upraviteljske službe?
- C. Kako možemo prikazati duhovne prednosti prave upraviteljske službe?

Sažetak: Kao što meta pruža cilj strijelcima, tako naša lekcija ukazuje na ciljeve svima koji traže put posvećene upraviteljske službe. Odlike prave upraviteljske službe, kada postanu dio života, stvaraju osnovu za svrhu, uspjeh, smisao i osjećaj pripadnosti.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 4,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog zahtijeva našu vjernost. Bez nje nijedno ljudsko biće ne može postići trajan mir ili uživati u duhovnim dostignućima.

Samo za učitelje: Svaka sportska aktivnost zahtijeva određenu vještinu koja mora biti svladana da bi se postigao uspjeh. Vježbanjem se ostvaruju sve veća postignuća dok se njima potpuno ne ovlada. Neke sposobnosti dolaze prirodnije od drugih, a samo s velikim poteškoćama ovladamo onima koje nam nisu urođene; ali uz stalno ulaganje napora, čak i ovi naučeni oblici ponašanja mogu postati skoro refleksni.

Kada su počeli igrati košarku, Danovi desnoruki sinovi odlučili su vježbati lijevu ruku da se njome mogu služiti kao i desnom. Ne samo da su vodili loptu lijevom rukom, nego su i jeli, pisali i pokušavali se služiti lijevom rukom isto kao i desnom. Rad lijevom rukom postajao je prirodiji sa svakim sljedećim uloženim naporom. Na isti način može nam se činiti da su nama osobine pravog upravitelja nedostižne i da ih ne možemo usvojiti, ali uz marljiv trud mogu nam postati uobičajene poput disanja.

Uvodni razgovor: Izaberite zanimanje ili poziv koji je poznat članovima razreda. Zamolite razred da navede osobine koje po njihovom mišljenju osoba treba posjedovati da bi ostvarila uspjeh u tom poslu. Zatim ih zamolite da opišu zašto misle da su te osobine nužne ili korisne. Razgovarajte o tome što bi se dogodilo kad bi ove osnovne osobine nedostajale.

Sada je na redu duhovna primjena: ne ograničavajući se listom naglašenom u lekciji, zamolite članove razreda da navedu bitne osobine kršćanskog upravitelja. Zašto su te osobine potrebne i kako one doprinose izvršenju upraviteljske službe? Ako upravitelj ne posjeduje te osobine, u kojem je pogledu uloga upravitelja ugrožena?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U pouci za ovaj tjedan izdvojene su određene ključne osobine kršćanskog upravitelja. I druge osobine možemo dodati, ali ova lista pruža nam priliku da se usredotočimo na bitne zahtjeve uspješne upraviteljske službe. Radi preglednosti, u odjeljku "Biblijski komentar" primijenjena je sljedeća podjela: 1) vjernost i odanost, 2) čista savjest i 3) poslušnost i pouzdanost.

Biblijski komentar

1. Vjernost i odanost

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Korinćanima 4,1.2; Hebrejima 11,8-12.17-19; Otkrivenje 2,10; Matej 6,24; 1. Ljetopisa 28,9.)

Pavao piše: “Kad je tako, od upravitelja se dalje traži da se svaki pokaže vjeran. Meni nije nimalo stalo do toga da me vi ili drugi ljudski sud sudite. Još više: ja ni sam sebe ne sudim.” (1. Korinćanima 4,2.3) Kada se mjere vjernost i odanost, jedino mišljenje koje se računa jest Božje. Grešna ljudska bića koja čeznu za odobravanjem i prihvaćanjem, često gube iz vida ovu činjenicu i pokušavaju udovoljiti crkvi, svojim prijateljima, kolegama ili vršnjacima.

Prema Pavlu, vjernost nema ništa s općeprihvaćenošću. To je posvećena odanost dužnostima koje je Bog odredio — ništa više, ništa manje, ništa drugo. Činjenica da ne možemo biti vjerni i mnoštvu i Bogu točna je kao i činjenica da ne možemo služiti Bogu i bogatstvu. Ako nam ljudski sud odvratiti pozornost, sigurno ćemo pogrešno protumačiti Božje upute. Lako možemo zadovoljiti ljudski sud a da pritom ne ispunimo Božja mjerila. Božje mjerilo zahtijeva posvećenost. David je savjetovao Salomonu: “A ti, sine moj Salomone, poznaj Boga, svoga oca, i služi mu čitavim srcem i spremnom dušom, jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere.” (1. Ljetopisa 28,9)

Ovakva posvećenost nedostajala je Ananiji i Safiri. Često zaboravljamo da su oni Božje djelo nosili u srcu — vjerojatno bolje nego milijuni kršćana u današnje vrijeme koji uopće ne razmišljaju o podupiranju Božjeg djela na bilo koji način. Oni su davali znatne priloge za djelo, ali nisu dali sve što su obećali. Njihova odanost bila je podijeljena. Nisu bili posvećeni. “Bog dobiva velik dio, ali mi moramo misliti i na sebe”, čini se da su razmišljali. Podijeljena odanost je neprihvatljiva Bogu. Bogati mladić iz 19. poglavlja Evandjelja po Mateju shvatio je ovu istinu na težak način. Krist od nas traži voljan um i odano srce koje je bezuvjetno predano Bogu.

Razmislite: U svjetlu tragičnog izvještaja o Ananiji i Safiri i bogatom mladiću, kako se trebamo zaštititi da naša odanost ne bude podijeljena?

2. Čista savjest

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Hebrejima 9,14; 10,19-22; 1. Timoteju 4,1.2; Rimljanima 2,14.15; Psalam 40,8.9.)

Čista savjest neizbježna je posljedica jedne vrline: poštenja. Poštenje znači neporočnost i ispravnost. Može se odnositi na nepodijeljenu odanost ili neiskvareno stanje. Bez poštenja potpuno je nemoguće imati čistu savjest. Kad god je naše "ja" koje prikazujemo svijetu drugačije od naše prave nutrine, kriza poštenja čini nas osjetljivima na psihoze i druge oblike duševnih poremećaja, stvarajući čak i tjelesne simptome. Sretna je ona osoba koja je istinita i iskrena pred Bogom.

Razmislite: Kako nam otvorenost prema kritici pomaže da potvrdimo svoje poštenje?

3. Poslušnost i pouzdanost

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Ivanova 5,2; Rimljanima 1,5; 10,16.17; Luka 16,10-12; 1. Ljetopisa 9,26.27.)

Poslušnost je možda najčistiji dokaz povjerenja.

Poslušnost, ili činjenje onoga što netko drugi kaže da trebamo činiti, temelji se na povjerenju prema osobi koja je prihvaćena kao autoritet.

Naravno, osim povjerenja postoji još jedan razlog za poslušnost. Ona može biti potaknuta strahom. Ako je osoba u rukama terorista, ona će vjerojatno slušati teroriste iz straha. Ovaj oblik prisilne poslušnosti, međutim, ne produbljuje trajan odnos između gospodara i upravitelja. Povjerenje o kojem govorimo posljedica je sve jačeg odnosa koji se vremenom gradi. Bog koji svakodnevno ispunjava naše potrebe, dublje proučavanje cijene našeg otkupljenja, svaka uslišana molitva i svaki dodatni trenutak proveden u razmišljanju o čudima stvaranja, gradi i jača taj odnos.

Kada sagledamo potpuniju sliku Božjeg karaktera, lakše ćemo Mu vjerovati i samim tim biti Mu poslušni. Međutim, odnosi nisu jednosmjerna ulica. Posvećeni upravitelji prvo stječu povjerenje u Boga, ali neizbježno dovode svoj život u red tako da se Bog može pouzdati u njih. Ova posvećenost rezultira pouzdanošću. I ona se gradi vremenom. Bog nas prvo iskušava u sitnicama, ali kako odnos raste, povjerava nam veće odgovornosti.

Razmislite: Kako su povjerenje i pouzdanost međusobno povezani?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Upravitelj nužno održava zajednicu s Gospodom. Ona možda neće biti savršena, ali mora postojati u određenoj mjeri. Ako u svoj život uključimo osobine spomenute u ovoj pouci, možemo uživati najveći mir i najpotpunije zadovoljstvo koje život može pružiti.

Za primjenu:

1. Koje nam osobine mogu pomoći da imamo više povjerenja u Boga?
2. Kakve promjene trebamo izvršiti da bi nam Bog mogao više vjerovati?
3. Kakve planove crkva može napraviti da bi njegovala i poticala ono što smo prethodno naveli?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Rečeno nam je da se ne trebamo ničeg plašiti ako ne zaboravimo kako nas je Bog vodio i poučavao u prošlosti. Pošto smo utvrdili da poslušnost ovisi o povjerenju, a povjerenje o uzajamnim odnosima, na kraju pouke u razredu trebamo se prisjetiti odnosa između povjerenja i poslušnosti usredotočujući se na to kako nas je Bog vodio u životu.

Završna aktivnost: Neka učenici u razredu ispričaju svoja osobna svjedočanstva o Božjem vodstvu i poukama, naglašavajući kako je sve to utjecalo na izgradnju povjerenja. Zamolite članove razreda da ispričaju kako je to potaknulo njihovu poslušnost.

Biti pošten prema Bogu

Ključni tekst: Levitski zakonik 27,30.

Učenik će

Znati: Vjerovat će da poštenje prema Bogu donosi snažan osjećaj čestitosti i razvija život ispunjen vjerom.

Osjećati: Doživjet će emocionalnu slobodu koju donosi poštenje i iskustva koja nudi oslanjanje na Boga.

Činiti: Davat će desetinu zbog svih prethodno navedenih razloga.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Biti poštenu u svemu

A. Zašto je važno biti pošten čak i u malim životnim stvarima?

B. Kako je poštenje povezano sa životom izgrađenim na povjerenju (vjeri)?

C. Kako je davanje desetine povezano s poštenjem i povjerenjem (vjerom)?

II. Osjećati: Sloboda u poštenju i povjerenju

A. Kako nam poštenje donosi iskustvo čiste savjesti?

B. Kako davanje desetine njeguje ozračje vjere u Boga i oslanjanje na Njega?

III. Činiti: Davanje desetine usavršava

A. Koje su duhovne i praktične nagrade poštenog vraćanja desetine?

B. Zašto se vjernici trebaju oduprijeti kušnji da vraćaju desetinu samo kada im "odgovora"?

C. Kako je davanje desetine povezano s buđenjem i obnovom?

Sažetak: Stara praksa poštenog vraćanja desetine potječe iz vremena patrijarha i Isus ju je osobno potvrdio. Ona nudi suvremenom čovjeku prednost da u životu surađuje s Bogom.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Levitski zakonik 27,30.

Gljučno načelo duhovnog rasta: Poštenje prema Bogu iskazano u obliku davanja desetine ukazuje na povjerenje koje imamo u Njega i nudi vjernicima neograničene prilike za izgradnju sve snažnije zajednice s Bogom.

Samo za učitelje: Na sljedećem biblijskom primjeru pokažite kako Bog blagoslivlja svoju djecu zato što vjerno vraćaju desetinu, čak i u najtežim okolnostima.

Vremena su bila teška. Ona je potrošila sva svoja sredstva. Kao i u slučaju drugih udovica onoga vremena, život je u najboljem slučaju bio neizvjestan. Suša je opustošila zemlju tako da su i žene čiji su muževi uzdržavali njih i njihove obitelji jedva sastavljale kraj s krajem. Njezine police bile su doslovno prazne i ostalo joj je tek toliko da pripremi posljednji obrok za svojega sina i sebe.

Tada na scenu stupa prorok Ilija. Zamolio je udovicu za uslugu — za čašu vode — ali ono što čini potom, izgleda okrutno. “Ali joj Ilija reče: ‘Ništa se ne boj. Idi i uradi kako si rekla; samo najprije umijesi meni kolačić, pa mi donesi; a onda zgotovi za sebe i za svoga sina.’” (1. o kraljevima 17,13) Međutim, zahtjev je bio praćen obećanjem: “Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: ‘U ćupu neće brašna nestati ni vrč se s uljem neće isprazniti sve dokle Jahve ne pusti da kiša padne na zemlju.’” (1. o kraljevima 17,14) Udovica iz Sarfate djelovala je u skladu sa svojom vjerom i učinila kako joj je Ilija naložio. Bog je zauzvrat nagradio njezinu vjeru ispunivši obećanje da će se pobrinuti za nju i njezinog sina. Isus je rekao: “Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!” (Matej 6,33) Pouka za ovaj tjedan poziva nas da najprije tražimo Božje kraljevstvo pošteno vraćajući desetinu; ali i povezuje taj poziv s božanskim obećanjem koje izgrađuje našu vjeru.

Uvodni razgovor: Zamolite jednog ili dva člana razreda da ispričaju suvremeno iskustvo o izgradnji vjere, o ljudima koji su mislili da ne mogu pošteno vratiti desetinu, ali koji su to učinili vjerom i bili nagrađeni zahvaljujući Božjoj vjernosti.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Božja vjernost nikada nije upitna, ali se uvijek sumnja u nju. Je li ovo spojivo?

Za one koji su izabrali život vjere, moramo reći da je Božja vjernost odoljela ispitu vremena. Iz naraštaja u naraštaj Božji posvećeni sljedbenici uvidali su da je Bog vjeran. Za njih Božja vjernost nikada nije upitna. Čak i usred nezamislive nesreće, Job je uzviknuo: “On me ubit može: nade druge nemam već da pred njim svoje držanje opravdam.” (Job 13,15)

Međutim, u Boga se uvijek sumnja jer u svakom sljedećem naraštaju On se mora ponovno dokazivati. Bog je spreman na to. Čini se da je On čak ispunjen zadovoljstvom zbog toga, jer Malahija piše: “Tada me iskušajte”, kaže svemogući Bog, “neću li vam otvoriti usta nebeske i neću li izliti na vas punom mjerom blagoslov.” (Malahija 3,10) Psalmist govori: “Kušajte i vidite kako dobar je Jahve: blago čovjeku koji se njemu utječe.” (Psalam 34,8) Bog svakom naraštaju pokazuje svoju pouzdanost. On poziva svaki naraštaj da uzvratí poštenim davanjem desetine.

Biblijski komentar

1. Pitanje poštenja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Levitski zakonik 27,30; Malahija 3,8-12; Luka 16,10; Hebrejima 7,2-10.)

Pismo kaže da je desetina “Jahvi posvećena” (Levitski zakonik 27,30). Pojam svetosti ukorijenjen je u hebrejskoj riječi *kadosh*, koja znači “odvojiti”. Drugim riječima, određene stvari su izdvojene ili odvojene iz svakidašnje uobičajene upotrebe za posebne ili svete ciljeve. Taj dio prihoda koji nazivamo desetina uopće ne pripada vjerniku. Božanskim određenjem, tih deset posto je Božje od samog početka. Mi ne činimo svetom desetinu time što je dajemo. Ona je sveta — odvojena u Božje svrhe — bilo da je mi vratimo ili ne.

Pretpostavimo da prolaznik na ulici pronađe omotnicu u kojoj se nalazi 2.000 eura. Iz obične pristojnosti rekli bismo da omotnica pripada nekom drugom i da novac treba vratiti pravom vlasniku. To je jednostavno pitanje poštenja. Ne bismo tvrdili da je nalaznik išta dao vlasniku, jer omotnica od samog početka nije pripadala njemu. Što se tiče desetine, mi ništa ne dajemo Bogu jer Njemu to već s pravom pripada. Mi Mu zapravo vraćamo ono što pripada Njemu, a to je pitanje poštenja.

Malahija izjavljuje: “Smije li čovjek prikraćivati Boga? A vi mene prikraćujete. I pitate: ‘U čemu te prikratismo?’ U desetini i u prinosu.” (Malahija 3,8) Kada zadržimo za sebe ono što pripada Bogu, mi Ga zakidamo. Međutim, mi također uskraćujemo sebi najmanje dvije prednosti: 1) priliku da gradimo vjeru da će Bog blagosloviti preosta-

lih 90 posto i 2) priliku za ulaganje u ono što je nebesko. Isus je rekao: “Ne sabirajte sebi blago na zemlji, gdje ga izgriza moljac i rđa; gdje lopovi prokopavaju zidove i krađu ga! Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne izgriza, gdje lopovi ne prokopavaju zidova i ne krađu! Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce.” (Matej 6,19-21)

Pitanja za razmišljanje: Što prema Malahijinim riječima znači zakidati Boga? U kojim još područjima kršćani zakidaju Boga u onome što je s pravom Njegovo?

2. Pitanje vjere

(Prisjetite se u razredu tekstova: Postanak 22,1-12; 28,14-22; Luka 11,42; Hebrejima 12,2.)

Riječ koja se u Novom zavjetu obično prevodi kao “vjera”, *pistis*, katkad označava vjernost ili vjerovanje. Glagolski oblik *pisteuein* obično se prevodi kao “vjerovati”. U praktičnom smislu i vjerovanje (vjera) i vjernost uključeni su u odnos između Boga i čovjeka. Katkad se “vjerovanje” razumije kao slaganje s određenim iskazom, dok se “vjera” razumije kao slaganje s određenim iskazom.

Sljedeća priča ilustrira razliku između vjerovanja i vjere. Poznati hodač po užetu razapeo je uže iznad slapova Niagare. Veliko mnoštvo promatralo je ovaj nečuveni pothvat. Ovaj hrabri čovjek upitao je prisutne koliko njih vjeruje da može prijeći preko užeta bez pada. Mnogi su podigli ruku. To je bilo vjerovanje kao *slaganje s određenim iskazom*. Zatim je upitao tko je spreman da ga on ponese preko užeta. U pitanju je bila vjera *ujedinjena s povjerenjem*. Nas se tiče samo ovaj drugi primjer. Pismo kaže da čak i đavoli vjeruju i dršću (Jakov 2,19). Tako se vjera, kao vjerovanje u Boga, i vjernost, kao demonstracija tog vjerovanja, mogu promatrati kao dvije strane istog novčića.

Kao što je već rečeno, odnosi su dvosmjerna ulica. Možemo li se uzdati u Boga? Može li se Bog pouzdati u nas? Kada je riječ o desetini, Bog ulazi u rizičan odnos s nama. On osigurava sto posto, pitajući se može li nam vjerovati da ćemo vratiti deseti dio (desetinu). Vraćajući desetinu, pokazujemo povjerenje da možemo živjeti isto ili bolje s devedeset posto preostalih sredstava uz Božju brigu nego sa sto posto boreći se sami.

Razmislite: Što nas vjera koju pokazujemo prigodom davanja desetine uči o vjeri uključenoj u spasenje?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: U koliko se mjeri križ nalazi u vašem novčaniku? Kršćani tvrde da se spasenje stječe samo vjerom. Vjernici kažu da naši naponi ne mogu ni najmanje doprinijeti spasenju. Moramo se jedino uzdati u Boga. To je poruka križa. Međutim, kada je riječ o financijama, čini se da se poruka mijenja. Ona glasi: “Bog se brine o onima koji se brinu o sebi.” Mnogi se ponašaju tako kao da se u određenoj mjeri uzdaju u Boga, ali da više vjeruju svojim novčanicima.

Za primjenu:

1. Kako je naša navika u davanju desetine povezana sa stvarnim iskustvom spasenja?

2. Kako vjernici mogu biti sigurni da su njihovi izrazi vjere udruženi s djelima prinošenja žrtve?

3. Kako pošteno vraćanje desetine može potaknuti duhovni napredak?

4. Kako pošteno vraćanje desetine može utjecati na nevjernike da istražuju izvještaj o Isusu?

5. Kako je davanje desetine povezano s Kristovim pozivom: “Najprije tražite kraljevstvo Božje.” (Matej 6,33)?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Davanje desetine duhovna je odluka koja obuhvaća poštenje i vjeru. Tekst u 11. poglavlju Poslanice Hebrejima kaže nam da je nemoguće ugoditi Bogu bez vjere. Također bi bilo teško reći da je moguće ugoditi Bogu bez poštenja. Ohrabrite članove razreda da njeguju vjeru i budu poštenu.

Aktivnost:

Za one koji daju desetinu: Davanje desetine može postati obična navika. Tražimo li od Boga da umnoži naše blagoslove i očekujemo li od Njega da otvori nebeske ustave? Budite hrabri. Tražite od Boga nešto posebno što će proslaviti Njegovo ime.

Za one koji ne daju desetinu: Pokušajte s davanjem desetine. Bilježite blagoslove koje primete i ispričajte ih ostalima.

Utjecaj desetine

Ključni tekst: 1. Korinćanima 9,13.14.

Učenik će

Znati: Uvidjet će da desetina ne samo da otvara Božju riznicu, već i čini Božju riznicu dostupnom svijetu u obliku sredstava za širenje Njegovog djela.

Osjećati: Osjetit će odgovornost da sudjeluje u davanju desetine kao sredstva za širenje Evanđelja.

Činiti: Svojim utjecajem i osobnim naporima poticati će druge da daju desetinu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Božje djelo podupire Božji narod

A. Koja je svrha i glavna namjena desetine?

B. Kako treba širiti Božje blagoslove?

C. Kakav odnos vlada između davanja desetine i spasenja vjerom?

II. Osjećati: Osjećaj odgovornosti da ulažemo zajedno s Bogom

A. U čemu je razlika između osjećaja odgovornosti prema desetini (kao sredstva za širenje Božjeg djela) i legalističkog (farizejskog) pristupa davanju desetine?

B. Kako vjernici mogu njegovati velikodušnost i tako se zaštititi od sebičnosti?

III. Činiti: Usmjeravanje Božjih blagoslova u Božje djelo

A. Kako vjernici mogu ohrabriti druge vjernike da daju desetinu a da pri tom ne budu neugodni?

B. Kako iznošenje rezultata u propovijedanju Evanđelja ohrabruje one koji ne daju desetinu da je daju?

C. Kako vjernost Božjem pozivu produbljuje našu vjeru?

Sažetak: Razumijevanje utjecaja davanja desetine pojačavaju našu odlučnost da budemo vjerni upravitelji sredstava koja nam je Bog dao na upravljanje.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 9,13.14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Podupiranje Božjeg djela donosi davatelju duhovne i ovozemaljske blagoslove. Bog također izljuje blagoslove na one na koje je misija usmjerena.

Samo za učitelje: Ellen G. White u knjizi *Odgoj* dočarava prelijepu sliku o dijeljenju. Koristeći se ilustracijom kretanja vode, ona naglašava dvije pojedinosti koje odgovaraju našem proučavanju: 1) dok mali potoci udružuju snage i stvaraju veće vodene tokove na putu prema moru, oni zelenilom blagoslivljaju mjesta kroz koja prolaze; 2) iako mora, rijeke i veći vodeni tokovi privlače najveću pozornost, bili bi bezvrijedni bez malih potoka i rječica koji ih napajaju vodom.

Kako ovu sliku možemo primijeniti na davanje desetine? Gdje god se desetina koristi za napredak Božjeg djela, dolazi do rasta i napretka. Rast nije svuda isti. Iz Kristove usporedbe o zemljištu primamo pouku da uspjeh u sisanju ovisi o mjestu na kojem ćemo posijati sjeme. Katkad je rast spor, katkad brz, ovisno o okolnostima. Ipak, bez vlage rast bi bio nemoguć. Neki tvrde da zadržavaju desetinu zato što su nezadovoljni rezultatima; no je li ovaj razlog opravdan?

Druga ilustracija lijepo oslikava prednosti suradnje. Kao što se potoci i rječice miješaju i opskrbljuju vodom rijeke i oceane, tako će i sjedinjavanje naših napora, koliko god bili mali, dovesti do velikog napretka Božjeg kraljevstva.

Uvodna aktivnost: Nabavite nekoliko kolutova konca različitih boja i postavite ih tako da ih razred može vidjeti. Razvucite konac između ruku i stavite pred članove razreda izazov da ga presijeku "karate" udarcem. Trebao bi se lako pokidati. Sada pokušajte prekinuti dvije niti. Zatim odmotajte konac i pokušajte prekinuti tri. Činite tako sve dok udružena snaga nekoliko niti ne odoli vašem udarcu. Postavite pitanje: "Je li posljednji dodani konac jači od ostalih?" (Odgovor: Nije.) "Koji je onda razlog što se posljednja skupina niti nije prekinula?" (Odgovor: Udružena snaga svih niti čini snažan snop.)

Što ova analogija kazuje ljudima koji žele individualno koristiti "svoju" desetinu, neovisno o crkvi, za osobne, makar i vrijedne, projekte? Koje su prednosti kada vjernici udružuju svoje snage u jedan snažan snop — riznicu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Jeste li se pitali kako je Isus mogao tako mnogo putovati, redovno propovijedati ne radeći izvan svoje službe, a da se i dalje imao čime hraniti? Luka odgovara na to pitanje. On spominje “neke žene što ih je izliječio od zlih duhova i bolesti: Marija, zvana Magdalanka, iz koje bijaše izišlo sedam zlih duhova; Ivana, žena Herodova upravitelja Kuza; Suzana, i mnoge druge, koje su ih pomagale svojim dobrima” (Luka 8,2.3). Iz onoga što čitamo u Evandelju po Luki, očito je da se nekoliko vjernih sljedbenika, uključujući i istaknutu ženu kraljevog službenika, brinulo o Isusovim potrebama. Povijesni izvještaji obuhvaćaju “mnoge druge” koji nisu navedeni po imenu. Ovo mnoštvo “nepoznatih” spremno je podupiralo Isusa i Njegove učenike. U stara vremena Izraelci su putem desetine uzdržavali levite i svećenike. Suvremeni vjernici slijede ovu praksu podupiranja Božjeg djela na Zemlji koja je odoljela vremenu.

Biblijski komentar

1. Kristov nalog

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Korinćanima 9,13.14; Marko 16,15; Matej 28,19.20; 2. Korinćanima 11,7-10; 1. Timoteju 5,17.18; Malahija 3,10.)

Pavao kaže: “Jednako je Gospodin naredio onima koji navješćuju Radosnu vijest da od Radosne vijesti žive.” (1. Korinćanima 9,14) Riječ “naredio” možda se najbolje može shvatiti u smislu “odrediti”. Grčka riječ *diatasso* različito se prevodi kao “naložiti”, “zapovjediti”, “narediti” i “odrediti”. Riječ “odrediti” nosi značenje izbora. Ovakav oblik podupiranja onih koji propovijedaju Evandjelje božanski je nalog. Svako tko predlaže druge mogućnosti opterećen je pronalaženjem drugačije biblijske potpore, jer ovakav način postupanja ima jasno Kristovo odobrenje, potporu i nalog.

Kad Pavao izgovara ovo isto načelo Timoteju (1. Timoteju 5,17.18), on navodi tekstove iz obaju zavjeta (Ponovljeni zakon 25,4; Matej 10,10; Luka 10,7), s tim što posljednji navod potječe od Krista osobno. Davanje desetine nije samo ljudski mehanizam za podupiranje evanđeoske službe, već i božanski sustav određen od strane Krista za napredak kraljevstva.

Razmislite: Kako nas pravilno razumijevanje ove “božanske odredbe” čuva od kušnje da osobno odlučujemo o upotrebi svoje desetine?

2. Neumanjeni blagoslovi

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Malahija 3,8-12; 1. Petrova 3,8,9; Luka 6,38; Djela 20,35; Jeremija 17,7.)

Kakva bi se čuda dogodila kad bi kršćani pokazivali spremnost da podupru rast kraljevstva na način koji je Krist odredio! Mogu li vjernici iskreno potvrditi da su spremni za izlivanje nebeskih blagoslova?

Bog izliva svoje blagoslove na naše obitelji u zemaljskom i duhovnom smislu. Međutim, Bog je odredio da vjernici postanu potoci blagoslova, a ne ustajala bara. U prethodno spomenutoj knjizi *Odgoj* lijepo je prikazano ovo načelo. Potočići napajaju potoke, potoci rijeke, rijeke mora i, ako proširimo ovu misao, mora oceane, oceani oblake, oblaci stvaraju kišu, kiša opskrbljuje vodom potočiće. Sve što je Bog stvorio doprinosi nečem drugom i prima dobra s drugog mjesta.

Vjernici su stvoreni za davanje. Davanje stvara prostor za božansko izlivanje. Ljudi puni sebe ne nude prostor za ovo božansko izlivanje. Je li onda čudno što su ljudi koji daju sretniji? Božji Duh obećava da će ispuniti te duhovne i zemaljske praznine. Moramo se uzdati u Njegovo obećanje i čekati da nas ispuni.

Razmislite: Što se događa s Kristovim božanskim pozivom kada vjernici pokušavaju nagomilati božanske blagoslove?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Bog posjeduje sve. Zašto onda želi naš novac?

Pogrešno pitanje. Davanje desetine ne znači stavljanje novca u Božje džepove. Niti je jedina svrha desetine financiranje propovjedničkih plaća. Biblijski učitelji, propovjednici i evanđeoski radnici uzdržavaju se od desetine, ali prave blagoslove i prednosti doživljavaju oni koji daju desetinu.

Božanska mudrost, Krist osobno, odredio je davanje desetine. Nagomilan novac postaje nekoristan kvareći onoga koji ga gomila. Zbog Božje nenadmašne ljubavi prema svojoj djeci, On ih izaziva da pokažu vjeru davanjem desetine znajući da je, kada sudjeluju u tome, njihova sposobnost za duhovni rast zapravo neograničena.

Za primjenu:

1. Mi vjerujemo da nikakvi ljudski napori ne mogu utjecati na naše spasenje i da u potpunosti ovisimo o Kristu u pogledu otkupljenja. Zašto smo, onda, u kušnji da pomislimo kako zadovoljavanje

naših tjelesnih potreba ovisi o ljudskim naporima umjesto o Kristovoj brizi?

2. Poslanica Rimljanima upozorava nas na zabludu da naša dobrota na određeni način obvezuje Boga da nas spasi. Zašto katkad mislimo da davanje desetine na određeni način obvezuje Boga da na nas izlije materijalna dobra? Zašto je ovakav način razmišljanja pogrešan i zašto proizlazi iz pogrešnog razumijevanja Evandjelja?

3. Osim poštenog vraćanja desetine, kako vjernici mogu podupirati propovjednike, učitelje, evanđeoske radnike i druge koji su u prvim redovima Božjeg otkupiteljskog djela?

4. Kako biste neku osobu ohrabрили da vjerno daje desetinu ako je povrijeđena od strane nesavjesnog propovjednika ili učitelja čije je grešno ponašanje otkriveno?

5. Da ne bismo zaboravili Božje prethodne blagoslove, na koje praktične načine Božju vjernost možemo čuvati u živom sjećanju?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Vjerni davatelji desetine pružili su mnoge blagoslove svijetu jer su odgovorili na Božji poziv da ulože sve svoje snage u djelo stvaranja učenika. Kršćanska adventistička crkva prešla je iz male skupine vjernika iz sjeveroistočnog dijela Sjedinjenih Američkih Država u svjetsku crkvu, koja objavljuje trostruku andeosku vijest iz 14. poglavlja Otkrivenja. Ovaj procvat ne bi se mogao dogoditi bez vjernosti i požrtvornog davanja.

Aktivnost:

1. Pročitajte knjigu o povijesti Adventističke crkve u kojoj je opisan rast crkve, obraćajući posebnu pozornost na financijske krize i Božje vodstvo u tim kriznim trenucima.

2. Pročitajte životopis nekoga tko je bio poznat po svojoj vjeri i vjernosti u davanju desetine.

3. Napišite pjesmu o vjeri, vjernosti i desetini. Pročitajte je u svojem razredu.

Darovi iz zahvalnosti

Ključni tekst: 2. Korinćanima 9,6.7.

Učenik će

Znati: Shvatit će blisku povezanost između zahvalnog srca i davanja.

Osjećati: Cijenit će veliku Božju milost i dobrotu i poželjet će na njih odgovoriti.

Činiti: Pronaći će načine davanja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Davati iz srca

- Kako upotreba novca pokazuje što nam je doista važno?
- Kakve nas prilike potiču da damo sve od sebe?
- Kako Bog mjeri naše davanje?
- Kako je davanje povezano s jačanjem naše vjere?

II. Osjećati: Iskustvo srca

- Po čemu se razlikuje radosni davatelj, o kojem govori Pavao, od nemarnog davatelja i davatelja koji daje preko volje?
- Kako možemo njegovati onu stranu naše osobnosti koja radosno daje, a "izgladnjivati" sklonost da dajemo preko volje?
- Kako možemo razvijati zahvalnost koja potiče iskustvo radosnog davanja?

III. Činiti: Radosno davati

- Kako nas radosno davanje potiče da dajemo još radosnije?
- Zašto ne možemo radosno davati ako naše srce nije ispunjeno zahvalnošću?
- Koji praktični koraci prema Pavlovim riječima vode k tome da sijemo obilno?

Sažetak: Bog se raduje zbog onih koji radosno daju. Takav stav radosnog davanja pokazuje da osoba neprestano osjeća zahvalnost za obilne blagoslove kojima je Bog blagoslovio svoju djecu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 2. Korinćanima 9,6.7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Budući da je Bog pokrenuo proces davanja, to je, naravno, najradosnija težnja koju ljudska bića mogu podijeliti sa svojim Prijateljem, Stvoriteljem i Otkupiteljem.

Samo za učitelje: Iako je potpuno jasno da Bog voli one koji radosno daju, isto je tako jasno da oni koji radosno daju vole Boga. Taj odnos ispunjen ljubavlju pokreće njihovu radost i velikodušnost. Oni koji ne daju ili daju preko volje, na određen način nisu ostvarili takav odnos ispunjen ljubavlju i zato je za njih davanje u financijskom smislu postalo mučno. Ne možemo precijeniti važnost ovog "čimbenika ljubavi", zato što zahvalnost koju ljubav potiče stvara granicu između neradog davanja i obilne darežljivosti.

Uvodna aktivnost: U ovoj aktivnosti razmotrite sljedeću listu riječi. Zamolite članove razreda da povežu svaki pridjev na listi s onim tko radosno daje s jedne strane, ili s onim tko ne daje ili daje preko volje s druge strane. Potaknite članove da obrazlože zašto su na taj način povezali određeni izraz. Usredotočite se na to kako posebni stavovi ili gledišta vode k određenim oblicima davanja ili kako ih stvaraju. Pitajte članove razreda kakve bi stavove ili gledišta željeli prihvatiti u svojem životu.

Lista riječi:

odvažan	konzervativan	veseo	povučen
inspirativan	oprezan	sumoran	tvrdoglav
nediscipliniran	nesnošljiv	uravnotežen	spontan
popustljiv	optimističan	ponosit	otuđen
osjećajan	zabrinut	hrabar	vjeran
obziran	zadovoljan	strpljiv	nemiran
idealističan	neovisan	strašljiv	depresivan
učtiv	liberalan	smiren	sumnjičav

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Pomozite svojim učenicima da shvate da se u Pismu pravi razlika između desetina i darova. Oba se očekuju, ali među njima postoji znatna razlika.

Biblijski komentar

1. Desetine i darovi

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Luka 2,21-24; Levitski zakonik 12,1-8; 2. o kraljevima 12,4.5.)

Desetina je po definiciji bila određeni iznos — iznosila je deset posto. Darovi su bili neodređeni ili proporcionalni iznosi. Bilo je jasno da bogatiji Izraelci donose veće (skuplje) darove. Izvještaj o Kristovom rođenju značajan je primjer. U tekstu iz Evanđelja po Luki 2,21-24 zabilježen je Marijin obred čišćenja nakon Kristovog rođenja. Uobičajena žrtva za očišćenje (Levitski zakonik 12,1-8) obuhvaćala je janje, ali bile su utvrđene iznimke (ne izuzimanje) za siromašne osobe koje si nisu mogle priuštiti toliki trošak. Marijin dar u obliku grlice jasno je ukazivao na njezino siromaštvo.

Desetina nije bila proporcionalna i podjednako se primjenjivala na svakoga. Međutim, darovi su bili mjereni prema prihodima davatelja — bogatiji vjernici davali su više, siromašniji manje. Upotreba darova i desetina također se razlikovala. Desetina je upotrebljavana za uzdržavanje svećenika i levita, propovjedničko osoblje u starom Izraelu.

Darovi su se također mogli iskoristiti za potrebe svećenika, ali posebna prikupljanja, neovisno o desetinama, bila su namijenjena obnavljanju Hrama (2. o kraljevima 12,4.5). Dok su žrtve povezane s pomirenjem bile namijenjene svećenstvu, dragovoljne darove zahvalnosti mogle su koristiti obitelji vjernika, zajedno sa strancima koje bi pozvali, siročadi i udovicama, odnosno siromašnijim slojem ljudi (Ponovljeni zakon 16,11-14). Osim toga, u Novom zavjetu vjernici iz Korinta bili su pohvaljeni zbog prikupljanja sredstava za siromašne kršćane.

Pitanja za razgovor: Opišite razliku između desetina i darova onako kako je definirana u Bibliji. Zašto se od nas očekuje da donosimo Bogu i jedno i drugo?

2. Alabastrena posuda

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Luka 7,37-47; 8,2; Izl. zak 34,26; Levitski zakonik 22,19-24; Brojevi 18,29.)

Božja potpuna nesebičnost budi ljudsku velikodušnost. Nigdje u Pismu ne pronalazimo ljepši prikaz buđenja velikodušnosti u ljudskom srcu nego u događaju o Mariji na gozbi u Šimunovoj kući.

“Za stolom je Spasitelj sjedio sa Šimunom kojega je iscijelio od stravične bolesti, s jedne strane, i s Lazarom koga je podigao iz mr-

tvih, s druge strane. Marta je posluživala kod stola, dok je Marija željno slušala svaku riječ s Isusovih usana. U svojem milosrđu Isus joj je oprostio grijeh, pozvao njezinog voljenog brata da izađe iz groba, pa je Marijino srce bilo prepuno zahvalnosti. Čula je kako Isus govori o svojoj smrti koja se približava i u svojoj dubokoj ljubavi i žalosti željela Mu je iskazati poštovanje. Po cijenu velike osobne žrtve, kupila je alabastrenu bočicu prave nardove dragocjene i miomirisne pomasti da Mu pomaže tijelo. Ali sad su mnogi izjavljivali da će On uskoro biti okrunjeni kralj. Njezina se bol pretvorila u radost pa je čeznula da bude prva koja će odati poštovanje svojem Gospodinu. Uzevši litru mirisne pomasti, izlila je njezin sadržaj na Isusovu glavu i noge; zatim je kleknula i u plaču kvasila Isusove noge svojim suzama, otirući ih svojom dugom bujnom kosom.

Nije željela da je itko primijeti i njezini pokreti mogli su ostati nezapaženi, ali je miris ispunio prostoriju i objavio njezin čin svim nazočnima. ...

Marija je čula riječi kritike. Srce joj je zadrhtalo. Bojala se da će je sestra prekoriti za rasipnost. Učitelj bi također mogao pomisliti da je lakomisljena. Bez ikakva opravdanja ili isprike namjeravala se povući kad se začuo glas njezinog Gospodina: 'Pustite je! Zašto joj dosađujete?' Vidio je da je bila ponižena i zbunjena. Znao je da je ovim činom službe izrazila svoju zahvalnost za oprost grijeha, pa je donio olakšanje njezinom umu. ...

Mirisni dar koji je Marija naumila izdašno utrošiti na Spasiteljevo mrtvo tijelo, izlila je na Njegovo živo tijelo. ...

Marija nije razumjela cjelovito značenje svojega djela ljubavi. Ona nije mogla odgovoriti svojim tužiteljima. Nije mogla objasniti zašto je izabrala tu prigodu da pomaže Isusa. Duh Sveti je pripremio priliku za nju i ona je poslušala Njegove poticaje. Nadahnuće silazi ne dajući objašnjenje. Nevidljiva prisutnost govori umu i osjećajima i pokreće srce da djeluje. Ono je opravdanje samo sebi.

Krist je objasnio Mariji značenje njezinog djela i time joj je dao više nego što je primio. ... Kao što se alabastrena posuda razbila i ispunila cijelu kuću svojim mirisom, tako je i Krist trebao umrijeti, Njegovo se tijelo trebalo slomiti, ali On će ustati iz groba i miris Njegova života treba ispuniti Zemlju." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 456—459)

Koliko god se Marijin čin službe možda činio neznatnim drugim ljudima u prostoriji, obradovao je Krista. On se raduje našoj iskrenoj posvećenosti i riječima hvale. Krist traži naše najbolje — ništa više, ništa manje, ništa drugo.

Za razmišljanje: Što znači sljedeća izjava: “Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce.” (Matej 6,21) Kako nam Marijin čin ljubavi pokazuje kakvim duhom trebamo davati i u kojoj mjeri? Na koji način Marijino izlivanje ljubavi u obliku mirisa služi kao simbol onoga što je Krist učinio na križu?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pročitajte sljedeći istiniti izvještaj, a zatim razgovarajte o poukama koje u njemu pronalazimo koristeći se pitanjima iz odjeljka “Za primjenu” koji slijedi.

Primijenjena vjera — istinit izvještaj

Malo prigradsko naselje prije nekoliko godina bilo je poplavljeno nakon je popustio zaštitni nasip. Deseci domova za nekoliko trenutaka su bili poplavljeni. Jedan mladić iz te zajednice, Dean, želio je pomoći onima koji su sve izgubili. Nedugo prije poplave, Dean je prihvatio Krista.

Poplava se dogodila odmah nakon proslave Dana zahvalnosti. Mnoge obitelji upravo su kupile svojoj djeci božićne poklone. Ti pokloni, zajedno s ostalim uspomjenama, sada su ležali potopljeni usred elementarne nepogode. Deanova je crkva pokraj skloništa Crvenog križa osnovala centar za pomoć u kojem se nalazila prikolica s potreštinama. Dean je korisnicima skloništa dijelio odjeću i druge potrebne stvari. Dok se brinuo o njihovim potrebama, jedna mala djevojčica, krijući se iza majčine suknje, rekla je: “Vidiš, mama, rekla sam ti da će se Isus pobrinuti za nas.” Desetak godina poslije, čovjek koji je radio kao koordinator tijekom te nesreće sreo je člana Deanove crkve na jednom sastanku i upitao za Deana. Dean, mladi obraćenik, sada je bio starješina crkve.

Za primjenu:

1. Što je Deanov darežljiv duh otkrio o njegovom srcu?
2. Kako su ga njegova velikodušna djela pripremila za duhovnog vođu?
3. Kako je komentar nepoznate djevojčice potaknuo Deana na daljnja velikodušna djela?
4. Na koji nas način nesebično davanje priprema za duhovni rast i veće odgovornosti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Bog je primjer nesebičnog davanja. Zato Njegova djela ljubavi, posebno događaji vezani za raspeće, trebaju postati naš svakidašnji predmet razmišljanja i proučavanja. Ugledajući se na božanski primjer, naša srca se mijenjaju tako da počinjemo gledati Božjim očima i osjećati Božjim srcem. Postajemo Njegove ruke kojima On liječi svijet oko nas. Ujedinjeni s Božjom patnjom i Božjom radošću, mi se Njegovom milošću preobražavamo u Njegovo obličje.

Aktivnosti:

1. Pripremite listu literarnih izvora, nadahnutih i nadahnjujućih, koji su dodirnuli vaše srce prikazom Božje nesebične ljubavi.
2. Načinite plan da se tijekom vikenda posebno posvetite duhovnom razmišljanju o Božjim darovima.

Uloga upraviteljske službe

Ključni tekst: 1. Petrova 1,15.16.

Učenik će

Znati: Shvatit će svrhu upraviteljske službe i svoju ulogu kao Božjeg upravitelja.

Osjećati: Razumjet će širinu pojma upraviteljske službe i vezu koja postoji između nje i velikih istina Svetog pisma.

Činiti: Božjom milošću dopustit će da koncept i vršenje upraviteljske službe oblikuje njegov karakter po Kristovom obličju.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Uzvišene biblijske istine

A. Kako nam Krist kao središnja tema upraviteljske službe pomaže da izbjegnemo krajnosti legalizma?

B. Kako je sustav Svetišta povezan s upraviteljskom službom?

C. Zašto je važno da sve doktrine budu utemeljene na Kristu?

D. Kakvu ulogu vjernici koji žive u posljednjim danima imaju kao upravitelji Božje posljednje poruke svijetu?

II. Osjećati: Božji suradnici

A. Kako vjernici mogu osjetiti važnost svoje uloge kao upravitelja evanđeoske vijesti?

B. Kako kršćani mogu u potpunosti shvatiti Božji poziv da budu vjerni upravitelji?

III. Činiti: Vjera na djelu

A. Koje prepreke Bog mora ukloniti da bismo postali vjerni upravitelji?

B. Kakav odnos vlada između biblijskog nauka i našeg posvećenja?

Sažetak: Kršćani su često skloni razdvajanju nauka Svetoga pisma od praktičnog kršćanstva ili zanemarivanju odnosa između njih. Upraviteljska služba stavlja pred nas izazov da kao upravitelji Božje volje ponovno razmislimo o ovoj dihotomiji.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Petrova 1,15.16.

Ključno načelo duhovnog rasta: Upraviteljska služba široki je koncept koji nas poziva da stavimo sve pod vlast Isusa Krista. Kao vjernici moramo postati upravitelji Božje volje svijetu.

Samo za učitelje: Pomozite svojim učenicima da shvate što znači biti upravitelj ne samo materijalnih dobara i položaja, već i istine.

Uvodna aktivnost: Opišite kako je izgledalo Svetište, njegovi odjeli i namještaj u svakoj prostoriji. Razmišljajte o duhovnom značenju svakog predmeta i radu velikog svećenika u svakoj fazi službe u svim odjelima. Ako dopuštaju mogućnosti, donesite u razred sliku ili model Svetišta kao vizualnu pomoć prilikom razgovora.

Pitanja za razgovor: Što nauk o Svetištu otkriva o središnjem mjestu koje Krist zauzima u našoj vjeri? Čemu nas nauk o Svetištu uči o Kristovoj posredničkoj službi? Kako su načela upraviteljske službe povezana naukom o Svetištu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Naglasite da je središte cjelokupne kršćanske doktrine Krist. Teme o pomirenju — od Adamovog pada do suda i konačnog obnovljenja svih stvari, kao što je prikazano preko starog sustava Svetišta — veoma su bliske. Za adventističke kršćane ovaj kršćanski nauk ima konačni izraz u trostrukoj andeoskoj vijesti iz 14. poglavlja Otkrivenja. Naša je uloga kao upravitelja Evanđelja da iznesemo ovu poruku svijetu u okviru pripreme za Kristov dolazak.

Biblijski komentar

1. Nauk o Svetištu i načela upraviteljske službe

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Hebrejima 4,14-16; 6,19.20; 8,1.2.)

Nauk o Svetištu obuhvaća najuzvišenije preobražavajuće istine za posljednje vrijeme. Ako je ispravno prikazano, Svetište proširuje naše razumijevanje plana spasenja i načela upraviteljske službe. Međutim, da bismo mogli razumjeti vezu između spasenja i načela upraviteljske službe onako kako to uči Svetište, prvo trebamo shvatiti značenje samog nauka o Svetištu, uključujući i važnost naše vjere.

Da bismo shvatili važnost istine o Svetištu, trebamo uvidjeti da je Bog svoj narod učinio čuvarima istina za posljednje vrijeme na

koje Svetište ukazuje. Čuvanje ovih istina koje mijenjaju život dodjeljuje nam najsvetiju odgovornost da ih objavimo duhovno uništenom svijetu. "Svi koji su o ovim pitanjima primili svjetlo, trebaju svjedočiti o velikim istinama koje im je Bog povjerio. Svetište na Nebu je samo središte Kristovog djela za ljude. Ono se tiče svake duše koja živi na Zemlji. Ono nam otvara pogled na plan otkupljenja vodeći nas do samog završetka vremena i otkrivajući slavan kraj sukoba između pravde i grijeha. Od najveće je važnosti da svi temeljito istraže ovaj predmet i budu spremni odgovoriti svakome tko ih zapita za njihovu nadu." (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 387)

Ovim riječima nadahnuto pero navodi razlog zašto je nauk o Svetišću u središtu naše vjere: posredničko djelo Isusa kao našeg vjernog Velikog svećenika. Ellen G. White dalje utvrđuje važnost Kristovog posredničkog djela za naše otkupljenje. "Kristovo posredovanje za čovjeka u nebeskom Svetišću isto je tako bitno u planu spasenja kao što je to bila i Njegova smrt na križu. ... Isus je otvorio put k Očevu prijestolju i Njegovim posredovanjem svi koji vjerom dolaze pred Boga, mogu iznijeti ondje svoju iskrenu želju." (*Isto*, str. 386,387)

Međutim, Krist nije samo naš Posrednik. On je i naš Sudac. Njegovo djelo kao našeg Zagovornika, zajedno s istražiteljskim radom kao našeg Suca, tijesno su isprepleteni. Preko Njegovog posredničkog djela u Svetišću, vidimo da je Onaj koji nam sudi ujedno i Onaj koji se moli za naš život. Nauk o Svetišću pokazuje kako Kristova služba miri različita djela naizgled suprotnih dužnosti.

Sud će osloboditi pravedne i na kraju ukloniti grijeh iz Svetišća. Međutim, da bi ijedan od ovih ciljeva mogao biti ostvaren, "treba ispitati knjige kako bi se utvrdilo tko pokajanjem i vjerom u Krista ima pravo na zasluge Njegova pomirenja. Stoga čišćenje Svetišća obuhvaća djelo istrage, djelo suda. Ono mora biti obavljeno prije nego što Krist dođe izbaviti svoj narod, jer kada On dođe, s Njim će doći i plaća da svakome plati 'prema njegovu djelu'. (Otkrivenje 22,12)" (*Isto*, str. 334)

Kristov dolazak o kojem se govori u Otkrivenju, prikazan je bračkom na drugim mjestima u Bibliji. Simbol svadbene večere ili gozbe, prije samog braka, u Pismu prikazuje istražni sud prije Kristovog drugog dolaska. "Dolazak Krista kao našega Velikog svećenika u Svetinju nad svetinjama da očisti Svetište, predočen u Danielu 8,14 ... predstavljen (je) zaručnikovim dolaskom na svadbu, kako ga je Krist opisao u usporedbi o deset djevoja u Mateju 25. poglavlju." (*Isto*, str. 337)

"Usporedba u Mateju 22. poglavlju također opisuje svadbu i jasno prikazuje da Istražni sud dolazi prije svadbe. Prije svadbe kralj ulazi

da vidi goste, jesu li svi odjeveni u svadbeno ruho, u neokaljanu odjeću karaktera opranu i obijeljenu u Janjetovoj krvi. (Matej 22,11; Otkrivenje 7,14) Onaj tko je nema bit će bačen van, a sve za koje se prigodom ispitivanja ustanovi da imaju svadbeno ruho, Bog prima i proglašava dostojnima da s Njime kraljuju i sjede na Njegovom prijestolju. Ovaj posao ispitivanja karaktera, odlučivanja tko je spreman za Božje kraljevstvo, Istražni je sud, završno djelo u gornjem Svetišću.” (Isto, 338,339)

Prema tome, zapažamo da se na sudu ispituje karakter Božjeg naroda, što je simbolično prikazano svadbenim ruhom. Činjenica da je sud prikazan kao svadbena gozba, ili večera, prije vjenčanja, ili Kristovog drugog dolaska, kazuje da se istražni sud “dade Svecima Svevišnjega”, kako kaže Daniel (7,22). Ipak, kako je ovaj istražni sud karaktera Božjeg naroda sa svojom povoljnom presudom posebno povezan s upraviteljskom službom, temom našeg proučavanja?

Nadahnuto pero jasno rasvjetljava ulogu upraviteljske službe na istražnom sudu. “Na sudu će se pomno ispitati uporaba svakog talenta. Kako smo koristili sredstva koja nam je Nebo posudilo? Hoće li Gospodin kada dođe uzeti svoje s dobitkom? Jesmo li usavršili snage koje nam je Bog povjerio u ruci, mozgu i srcu na slavu Bogu i na blagoslov svijetu? Kako smo upotrebljavali svoje vrijeme, svoje pero, svoj glas, novac i utjecaj? Što smo učinili za Krista u osobi siromašnih, jadnih, siročeta ili udovice? Bog nas je postavio čuvarima svoje svete Riječi. Što smo učinili s dobivenim svjetlom i istinom da ljude učinimo mudrima za spasenje? Samo priznanje vjere u Krista nema vrijednosti; jedino se računa ljubav pokazana djelima. U očima Neba jedino ljubav daje vrijednost svakom djelu. Što god je učinjeno iz ljubavi, ma kako se neznatno činilo u očima ljudi, Bog će priznati i nagraditi.” (Isto, str. 385)

Za razmišljanje: U posljednjem navodu autor postavlja šest pitanja kojima možemo ispitati svoju dušu. Recimo da vaše ime u ovom trenutku dođe na red na sudu. Kakvi bi bili odgovori na ova pitanja?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Isus je izjavio da će se Njegovo Evanđelje propovijedati za svjedočanstvo svim narodima i tada će doći kraj (vidi Matej 24,14). Izjava je nedvosmislena. On ne kaže: “Ako budete propovijedali Evanđelje, tada će doći kraj.” Izjava je proročka, nije uvjetna. Isus kaže da će se Evanđelje propovijedati i da će kraj doći. Jedi-

no pitanje na koje vjernici trebaju odgovoriti glasi: Hoćemo li biti dio ovog velikog djela ili ne?

Za primjenu:

1. Kako će vjerni upravitelji maksimalno posvetiti vrijeme svojem glavnom duhovnom pozivu?
2. Zašto je važno imati uvjerljivu, jasnu predodžbu o istini?
3. Kako se kršćani mogu sačuvati od onih sklonosti koje ih udaljavaju od središnje poruke i zaokupljaju sporednim pitanjima?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Ratari znaju da sisanje prethodi žetvi. Kršćani očekuju veliku žetvu u posljednje vrijeme. Što to očekivanje nagovještava o duhovnom sisanju?

Aktivnosti:

1. Ispplanirajte aktivnosti vezane za duhovno sisanje s prijateljima.
2. Odredite što je posvećenje u odnosu na upraviteljsku službu.

Dug — svakidašnja odluka

Ključni tekst: Rimljanima 13,7.8.

Učenik će

Znati: Prepoznat će čimbenike koji doprinose nepotrebnom dugu kao vjernog Božjeg upravitelja kojem su povjerena novčana sredstva.

Osjećati: Doživjet će emocionalnu slobodu jer će biti bez duga uz prednost da ulaže u napredak kraljevstva.

Činiti: Napraviti će plan prihoda i troškova kako dug ne bi postao financijski i emocionalni teret.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Naslijeđe duga

A. Koji su glavni uzroci duga i kako se mogu izbjeći?

B. Što nas na praktičan način može sačuvati i pomoći da živimo sa sredstvima koja imamo?

C. Kako nas štednja i ulaganje štiti od duga?

II. Osjećati: Slobodan od dugova

A. Koje psihološke i emocionalne prednosti stječemo kada smo bez duga?

B. Kako vjernici mogu biti zadovoljni onim što imaju kada ih svijet potiče da zgrću sve više i više?

III. Činiti: Upravljanje dugom

A. Kako kršćani trebaju upravljati svojim dugom i kako se trebaju odnositi prema stvarima kao što su kreditne kartice?

B. Kako kršćani mogu donijeti mudar plan prihoda i rashoda i postaviti odgovarajuće, Bogom dane prioritete koji će određivati njihovo trošenje?

C. Kako je trenutačno zadovoljstvo povezano s oslanjanjem na Boga kada je u pitanju budućnost?

D. Kako nebesko ulaganje i mudro zemaljsko ulaganje mogu dopuniti jedno drugo?

Sažetak: Vjernik koji živi bez duga slobodan je financijski i emocionalno. Pobožnost sa zadovoljstvom veliki je dobitak, mudro upravljanje novčanim i materijalnim izvorima obuhvaća ulaganje i štednju.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 13,7.8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kao što Bog spašava grešnike iz njihove zaduženosti u grijehu, isto tako nas može osloboditi financijske zaduženosti.

Samo za učitelje: Besmisleno zaduživanje spriječilo je duhovni rast mnogih vjernika ubrzavši mnoge razvode, izazivajući samoubojstva, doprinoseći depresiji. Sotonske sile znaju da je teško ostvariti duhovnu cjelovitost kad financijske obveze uništavaju život.

Financijske obveze imaju snažne duhovne posljedice. Oni koji izbjegavaju zaduživanje, obično imaju bolje emocionalno zdravlje i uživaju veće poštovanje ljudi. Dug može izgledati poput živog pijeska — što se osoba više trudi da ga se oslobodi, sve brže tone. Kao i u slučaju pušenja, najlakši način da prekinete naviku zaduživanja jest da se nikada ne zadužite. Onima koji ovaj savjet primaju prekasno, Bog nudi nadu o slobodi.

Uvodna aktivnost: Razgovarajte o opasnostima postupnog nagomilavanja duga. Ovo se može ilustrirati zaduživanjem kreditnom karticom kada plaćanje u ratama i dodavanje novih troškova svakog mjeseca brzo povećava zaduženost. Kako ovaj primjer pokazuje koliko je važno da nikada ne pođemo putem zaduživanja?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Zaduhivanje je u velikoj mjeri postalo uobičajeni, sastavni dio suvremenog života. Bankrot proglašavaju obitelji, gradovi, čak i narodi. Sjedinjene Američke Države koje su se nekada hvalile najsnažnijom ekonomijom na svijetu, preuzele su zapanjujuće količine duga. Za mnoge je plaćanje kreditnom karticom izvor stalne brige. Govori li Biblija nešto o ovoj svjetskoj epidemiji? Da, govori.

Biblijski komentar

1. Opasnost od pozajmljenog novca

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Psalam 37,21; Propovjednik 5,5; Ponovljeni zakon 28,43-45; Izreke 22,7.)

U 2. o kraljevima zabilježen je događaj o učeniku koji je posudio sjekiru radi određenog građevinskog projekta (2. o kraljevima 6,1-7). Dok je radio, glava sjekire odvojila se od drške i upala u obližnju rijeku. Učenik je bio uznemiren iz dva razloga: ne samo što je izgubio sjekiru, već je bila i posuđena.

Salomon je upozorio da je onaj koji pozajmljuje rob onome od koga pozajmljuje (Izreke 22,7). Istinitost ove opomene uvidamo u upotrebi kreditnih kartica. Uvjeti pozajmljivanja vrlo su nepovoljni i usmjereni protiv onoga koji pozajmljuje. Prekomjerne kamatne stope, koje vrtoglavo rastu do dvadeset posto (godišnje) i više, nisu neuobičajene — da ne spominjemo namete zbog kašnjenja i druge kazne koje samo povećavaju problem. Zabrinutost zbog otplate katkad postaje nepodnošljiva. Najmudrije ćemo postupiti ako trošimo samo onoliko koliko imamo i ako štedimo za buduću kupnju.

Pitanja za razmišljanje: Zašto posjedovanje onoga što želimo nije vrijedno zabrinutosti zbog otplaćivanja? Što je Salomon mislio kad je rekao da su oni koji pozajmljuju robovi onima koji daju?

2. Trenutačno zadovoljstvo

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Postanak 3,6; 25,34; Matej 4,3-10; 2. Samuelova 11,2-4; 1. Ivanova 2,16; Rimljanima 8,8.)

Koliko ljudi u Ezavovom duhu zadovoljava trenutačne težnje žrtvujući svoje duhovno prvorodstvo? Živimo u vrijeme trenutačnog ispunjavanja želja. U mnogim zemljama postoje gotova jela, mikrovalne pećnice, brzi zajmovi, laki krediti, restorani brze hrane. Postoji i brza komunikacija. Dok su prethodni naraštaji mjesecima željno iščekivali pismo iz nekog dijela svijeta, današnji naraštaj koristi se skypeom, facebookom i drugim tehnološkim prednostima trenutačnog povezivanja s ljudima širom svijeta.

Ova suvremena čuda nisu nužno loša sama po sebi, ali doprinose ozračju trenutačnog zadovoljenja koje njeguje stav: “Želim to sada i pronaći ću način da to ostvarim.” Zahvaljujući beskrupuloznim zajmodavcima spremnim da stječu kapital na želji potrošača da odmah sve imaju, kultura trenutačnog zadovoljenja potreba postala je široko rasprostranjena. U duhovnom smislu ova nezasićena glad ukazuje na odsutnost povjerenja da će se Bog pobrinuti za sve na duže staze. Prema tome, u Bibliji čitamo tragičan izvještaj da je Ahab poželio Nabotov vinograd i da ga je odmah uzeo. Šaul je postao nestrpljiv zbog Samuelovog odlaganja — i odmah je krenuo u akciju. Gdje je povjerenje da će Bog osigurati sve što je potrebno?

Razmislite: Kako vjernici mogu praviti razliku između potreba i želja, između onoga što može pričekati i onoga što je potrebno odmah?

3. Živjeti zadovoljno

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Timoteju 6,6-10; Matej 6,33; Luka 14,27-33.)

Pišući Timoteju, svojem mladom štićeniku, Pavao je veličao vrijednost pobožnosti udružene sa zadovoljstvom. Njegovo razmišljanje suprotstavlja se suvremenim ljudima koji se snažno zalažu za svoja prava. U takvom ozračju zalaganja za svoja prava javlja se i lakomost. Asaf je priznao: “Jer zločincima zavidjeh motreći sreću grešnikâ.” (Psalam 73,3) “Zaslužujemo bolje” i “svatko dobiva svoje” opasne su misli vodilje rasipničkog naraštaja.

Na ovakvu sebičnu sklonost Isus je podsjetio svoje židovske slušatelje rekavši im da čak i neznabošci računaju troškove prije gradnje. Danas to nazivamo pravljenjem proračuna. Pravljenje proračuna može pružiti praktičnu zaštitu od prekomjernog trošenja, pozajmljivanja, zloupotrebe kredita i drugih opasnih navika. Planiranje proračuna omogućuje vjernicima da žive u skladu sa svojim sredstvima i da mudro planiraju buduće troškove. Željati ljepše stvari nije pogrešno, ali zavidjeti zbog njih je grijeh. Novac nije problem, ali jest ljubav prema novcu. Kada živimo zadovoljno, 1) pokazujemo da cijenimo Božju velikodušnu skrb, 2) pokazujemo povjerenje da nas On čuva i 3) doživljavamo osobni mir. Zabrinutost za budućnost ništa ne mijenja.

Razmislite: Pavao pravi razliku između novca i ljubavi prema novcu kada kaže da je ljubav prema novcu korijen svih zala. Zašto je ova razlika važna i što je Pavao time želio reći?

Razmislite: Kako zadovoljstvo u životu poboljšava naše sveukupno zdravlje?

4. Štedjeti i ulagati

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izreke 6,6-8; 13,11.18; 15,22; 21,5; 24,27; Ponovljeni zakon 8,18.)

Često potrošimo toliko mnogo vremena na negativne posljedice duga da zanemarujemo pozitivne vrijednosti ulaganja. Salomon je pohvalio mrava koji unaprijed priprema za buduće potrebe. Prema ispravno isplaniranom proračunu, prvo stavljamo u stranu Božji dio (desetinu i darove), zatim vodimo računa o trenutačnim potrebama i

na kraju ostavljamo uštedevinu za buduće potrebe. Mudri ulagači ne daju se prevariti planovima za brzo bogaćenje. Oni ulažu ne samo radi osobnog dobitka, već i u korist onih s kojima ulažu.

Bog nam daruje razum kojim možemo stjecati materijalna dobra. On želi umnožiti naša financijska sredstva. On pronalazi povjerljive upravitelje, poput Roberta LeTourneaua, i povjerava im bogatstvo. LeTourneau je svojim bogatstvom osnovao kršćansko sveučilište i do kraja života živio je od deset posto dok je Bogu vraćao devedeset.

Razmislite: Što je ključno za uspješno kršćansko planiranje proračuna?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Uspješno upravljanje životom zahtijeva suzdržljivost i mudrost. Božjim Duhom primamo jedno i drugo. Zadovoljstvo pokazuje da posjedujemo i jedno i drugo.

Za primjenu:

1. Na koji način vjernici mogu donijeti održivi proračun Bogu na slavu?
2. Kako kršćani mogu njegovati zadovoljstvo u svijetu koji vapi "za svojim pravima"?
3. Kako današnji upravitelji mogu objasniti ova načela svojoj djeci kada ih dosada nisu pokazali u svojem životu?
4. Koje korake Kristovi učenici trebaju poduzeti da bi se izvukli iz paralizirajućeg duga?
5. Kako Kristovi sljedbenici mogu postati uspješni ulagači?
6. Kako bi Krist želio da se Njegovi sljedbenici odnose prema onima koji su pozajmili novac od njih?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Koraci koje vjernici poduzimaju ovise u velikoj mjeri o prilikama u njihovom životu. Neki donose dobre odluke i mudro ulažu, drugi podliježu svjetovnosti i trenutačnom zadovoljenju želja. Također ne trebamo zaboraviti da određene osobe nisu osiromašile zbog svojih pogrešaka. Neke su siromašne zbog nesreće ili bolesti koju su doživjele. Druge imaju članove obitelji koji se nalaze u nezavidnoj situaciji i tako crpe obiteljska novčana sredstva. Neke odrastaju u domu u kojem nisu bile učene ovim načelima i zato nisu razvile umijeće upravljanja. Međutim, bez obzira na to gdje se nala-

zimo, Bog nas vodi tamo gdje želi da budemo dok god Mu vjerujemo i dok smo Mu poslušni.

Aktivnosti:

1. Napravite plan prihoda i rashoda. Ako to nikada prije niste radili, zatražite pomoć od prijatelja ili pročitajte odlične kršćanske materijale o planiranju proračuna.

2. Istražite nekoliko prilika za ulaganje radi stjecanja potencijalnih prihoda uzimajući u obzir etička pitanja (na primjer trebaju li kršćani financirati nuklearne bojeve glave) i pomaganje drugima.

Navike upravitelja

Ključni tekst: Psalam 119,9-11.

Učenik će

Znati: Uočiti će navike koje su razvili pouzdani upravitelji.

Osjećati: Cijeniti će vrijednost njegovanja onih navika koje će ga približiti Bogu.

Činiti: Poduzet će praktične korake kako bi duhovne navike uključio u svakidašnji život.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Navike koje unose promjenu

A. Što u praktičnom smislu znači “prvo tražiti Boga”?

B. Kako gledanje unaprijed pomaže kršćanskom upravitelju da uspješno koristi vrijeme?

C. Zašto su tjelesno, duševno i emocionalno zdravlje važni sastavni elementi duhovne upraviteljske službe?

D. Kako samodisciplina olakšava druge naše napore vezane za upraviteljsku službu?

II. Osjećati: Njegovanje duhovnog života

A. Koji osobni stavovi ili gledišta možda moraju biti promijenjeni ako čeznemo za dubljim osjećajem Božje prisutnosti?

B. Kako vjernici mogu doživjeti preobražavajuću silu Božjega Duha u razvoju pozitivnih navika?

III. Činiti: Postići trajne promjene

A. Kako vjernici mogu postići trajne promjene nasuprot trenutačnim?

B. Kako kršćani mogu razviti navike koje će imati značajan utjecaj na njihovu zajednicu?

C. Zašto je poniznost važna za njegovanje pozitivnih navika i da bismo se sačuvali od farizejskih stavova?

Sažetak: Negativne i pozitivne navike oblikuju se ponavljanjem. Sportaši njeguju svoje vještine stalno iznova vježbajući određene pokrete. Zato skoro svaki sport zahtijeva vrijeme pripreme za natjecanje. Mnogi su čuli izreku: “Radi ono što propovijedaš.” Vrijeme je da vjernici ozbiljno shvate ovaj savjet.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Psalam 119,9-11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Posvećena upraviteljska služba obuhvaća praksu i navike u kojima se ogleda život posvećen Kristu.

Samo za učitelje: Trener atletike u srednjoj školi jednom je prigodom razgovarao s budućom atletičarkom koja je s ponosom isticala da može skočiti 167 cm uvis, što je bio prilično impresivan rezultat za nju. Međutim, njezin rezultat bio je potpuno drugačiji. Nakon prva dva skoka htjela je odustati zato što nije mogla preskočiti početnu visinu koja je iznosila 106 cm — što je bilo 61 cm niže od visine za koju je hvalisavo govorila da će preskočiti.

Ipak, bila je uporna i vratila se vježbanju skoka. Stalno iznova vježbala je svaki njegov element. Svladala je prilazne korake, usavršila luk i pretvorila skakanje u intuitivne navike. Srušila je školski rekord u skakanju uvis te godine i osvojila treće mjesto na državnom prvenstvu. Sljedeće godine srušila je rekord na okružnom natjecanju (160 cm) i bila je druga na državnom prvenstvu. Nakon mature pozvala su je najbolja sveučilišta.

Vježbanje je sanjara pretvorilo u pobjednika. Mnogi sanjaju velike uspjehe za Boga, ali samo oni koji ponavljanjem i vježbom usavršavaju svoje duhovne navike postižu uspjeh.

Uvodni razgovor: Pitajte ima li u razredu sportaša (aktivnih ili bivših). Saznajte u kojem su se sportu istaknuli. Pitajte ih koje navike treba njegovati da bi se postigao uspjeh u tim sportskim pokušajima. Zatim neka kažu nešto o svojem pozivu i zanimanju. Kakve navike trebaju ljudi imati u tim područjima da bi bili uspješni? Razgovarajte o posebnim duhovnim ciljevima članova razreda. Koje navike vjernici trebaju imati da bi postigli te ciljeve?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Riječ “navika” najčešće se definira kao ponavljanje određenog načina postupanja i ponašanja. U negativnom okviru

ova ponašanja katkad nazivamo ovisnostima i često ih povezujemo s opsesijama. Međutim, određena ponašanja ne moraju nužno biti negativna. Od onih koji žele duhovno napredovati, zahtijeva se stvaranje dobrih navika, pozitivnog ponašanja.

U proučavanju za ovaj tjedan usredotočit ćemo se na nekoliko navika koje su karakteristične za posvećene upravitelje.

Biblijski komentar

1. Bog na prvom mjestu

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izlazak 20,3; Jeremija 29,13, Matej 6,33; 22,37.38; Djela 17,28; Efežanima 5,15-17; Kološanima 3,23, Luka 12,35-48; Hebrejima 10,25; 11,10.)

Traženje najprije Boga ukazuje na naše povjerenje. Takvo povjerenje pokazuje se posvećenim molitvenim životom. Jutarnja molitva i razmišljanje hrane duhovni život mnogih vjernika. Ove posvećene duše po navici prvo Bogu posvećuju vrijeme tijekom dana. Kršćani na ovaj način stavljaju Boga na prvo mjesto. Biblija kaže da je Bog ispred svih stvari u životu (Matej 6,33), da je sve stvorio (Kološanima 1,16) i da Ga moramo ljubiti više od obitelji i samog života (Luka 14,26).

Na isti način, načelo davanja desetine stavlja Boga na prvo mjesto, iznad novčanih sredstava. Prema tome, oslanjanje na Boga središnja je odlika upraviteljske službe. Osim što imaju povjerenje u Boga, kršćanski upravitelji također gledaju unaprijed. Drugim riječima, kršćanstvo je vjera koja pruža najveći nadu na ovom svijetu i koja je okrenuta budućnosti. Na primjer, kada istražujemo Pismo, uvidamo da ono obiluje snovima, obećanjima, očekivanjima i mogućnostima. U nadahnutim biblijskim spisima obećanje o Kristovom ponovnom dolasku nadmašuje ostalo. Nепrestano se ponavlja. Ovo obećanje nadahnjuje vjernike oduševljenjem. Rezultat je da smo ispunjeni svrhom, smislom, osobnim značenjem i osjećajem pripadnosti. Ovi blagoslovi šire se na nas jer pripadamo božanskoj obitelji, što je rezultat našeg povjerenja u ovo obećanje. Kao dio božanske obitelji mi čekamo Gospodarov povratak pokazujući vjernost i poslušnost Njegovim nalogima. Uzimajući u obzir Božja divna obećanja, zašto bi itko stavio Krista na drugo mjesto?

Razmislite: Što razumno možemo očekivati ako najprije tražimo Boga?

2. Upravljanje vremenom

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Job 8,9; Jakov 4,14; Psalam 39,5,6; 90,10,12; Efežanima 5,15,16.)

Ljudi ne mogu vratiti vrijeme niti oživiti prošlost. Vrijeme izgubljeno danas ne može se nadoknaditi. Vrijeme je očito naša najvrednija prednost. Kako ga treba koristiti?

Da bismo odgovorili na ovo duboko pitanje, okrenimo se Božjem zakonu i četvrtoj zapovijedi, jedinoj zapovijedi koja se bavi vremenom. Četvrta zapovijed objedinjuje rad i odmor. Zapovijed kaže da šest dana treba raditi i jedan dan odmarati. Izrael se razlikovao od ostalih starih društava po tome što su imali sedmodnevni tjedan. Isusov običaj bio je da tog dana odmora, koji se zove subota, sudjeluje u bogoslužju. Pavao je isto tako po običaju subotom bio na bogoslužju (Djela 17,1,2). Godišnji hebrejski kalendar održavao je ovu ravnotežu između rada i duhovnog/tjelesnog odmora, sjedinjenih u četvrtoj zapovijedi, utvrđujući blagdane i postove, vrijeme za sijanje i vrijeme za žetvu. Postojalo je vrijeme za obiteljska slavlja, kao što je bila svadbena gozba u Kani (Ivan 2), događaj kojem je Isus pokazao poštovanje svojom prisutnošću (vremenom).

Rad, obitelj, odmor i bogoslužje dominantne su teme u četvrtoj zapovijedi. Ono što nedostaje jesu jasne upute u vezi sa slobodnim vremenom i zabavom. Suvremena kultura, zahvaljujući tehnološkim dostignućima koja su smanjila naš rad, ispunila je tu prazninu zabavom koja je u najboljem slučaju besmislena, a u najgorem razorna. Međutim, možemo reći da četvrta zapovijed pruža sveta načela koja možemo primijeniti na to kako koristimo svoje slobodno vrijeme, načela koja trebaju upravljati aktivnostima u vrijeme rasonode.

Za razmišljanje: Kakvim nas načelima uči četvrta zapovijed o tome kako trebamo provoditi vrijeme tijekom tjedna? Na koji način Pismo pokazuje da zabava mora služiti osnovnoj svrsi vremena istaknutoj u Pismu i po duhu biti usuglašena s njom, ili se mora izbjeći?

3. Zdrave navike

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 3. Ivanova 1-3; Otkrivenje 21,1-5; 1. Korinćanima 9,24-27.)

Upute o radu (tjelovježba) u ravnoteži s odmorom (subotom) uspostavljenim u vrijeme stvaranja, prije nego što se pojavio grijeh (Postanak 1), o spolnoj moralnosti (Levitski zakonik 18; 1. Korinćanima 6,18-20), o različitim bolestima (na primjer Levitski zakonik 14), uz dodatni savjet u vezi s drugim fizičkim pitanjima, naglašavaju važnost

uspostavljanja zdravih navika. Kršćanska upraviteljska služba to zahtijeva.

Pavao se divio sportskoj disciplini. Trčanje je upotrijebio kao ilustraciju duhovnih načela povezanih sa samosvladavanjem (1. Korinćanima 9,24-27; 2. Timoteju 4,7; Hebrejima 12,1-3). Božje obećanje dano starom Izraelu podjednako je značajno za suvremeni Izrael: "Budeš li zdušno slušao glas Jahve, Boga svoga, vršeći što je pravo u njegovim očima; budeš li pružao svoje uho njegovim zapovijedima i držao njegove zakone, nikakvih bolesti koje sam pustio na Egipćane na vas neću puštati. Jer ja sam Jahve koji dajem zdravlje." (Izlazak 15,26)

Pitanja za razmišljanje: Kako navedeni tekstovi u ovom odjeljku pokazuju povezanost između uma i tijela? Kako zakoni u vezi s prehranom, spolnim odnosima i držanjem subote služe kao preventivne mjere koje nas čuvaju od bolesti i unapređuju naše zdravlje?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Kako je Krist mogao sankcionirati nedisciplinirane učenike? Pravi kršćani iskusit će disciplinu u svakom aspektu upraviteljske službe — duhovnom, tjelesnom, umnom, materijalnom, emocionalnom i ostalima.

Ovim praktičnim vrlinama mogli bismo dodati još neke. Lista kršćanskih navika i postupaka javlja se u petom poglavlju Poslanice Galaćanima, prvom poglavlju 2. Petrove poslanice i na drugim mjestima. Iako pouka za ovaj tjedan nije previše iscrpna, pružila nam je priliku da se usredotočimo na neke osnovne navike koje trebaju biti prisutne u životu svakog vjernika.

Za primjenu:

1. Kako vjernici mogu njegovati navike koje trebaju imati kao upravitelji?
2. Kako tjelesna disciplina može doprinijeti duhovnim postignućima?
3. Kako učenici mogu bolje koristiti vrijeme kada su mnogi vrlo zauzeti?
4. Kako održavanje uravnoteženog načina života može pomoći kršćanima da postanu uspješniji upravitelji?
5. Kako proučavanje Biblije i molitva pomažu vjernicima da Krist i Njegov dolazak budu najvažniji u njihovim mislima?

6. Koje izvore osim Biblije kršćani mogu koristiti kako bi ostali usredotočeni na ono što je duhovno?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Nove pozitivne navike ne stvaraju se lako. Nažalost, negativne navike razvijaju se previše lako. Međutim, Božji autoritet nad svim vjericima je nepobjediva zaštita. Pavao piše: "Sve mogu u Isusu Kristu koji mi moć daje." (Filipljanima 4,13)

Aktivnost: Napravite svoj popis područja o kojima smo proučavali ovaj tjedan. U čemu leži vaša snaga? Budite iskreni kada su u pitanju vaše slabosti. Koje biste postupke trebali mijenjati? Kakve vam navike mogu pomoći da održite snagu? Zapišite svoje misli.

Rezultati upraviteljske službe

Ključni tekst: 1. Petrova 3,15.

Učenik će

Znati: Prepoznat će rezultate i prednosti upraviteljske službe.

Osjećati: Cijenit će prednosti zajednice vjernika koji žive kao vjerni upravitelji.

Činiti: Izgradit će život utemeljen na načelima upraviteljske službe, o kojima proučavamo tijekom ovog tromjesečja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Živjeti blagoslovljenim životom

A. Što znači rečenica: “Vjera je velik izvor dobitka ako je duh zadovoljan.” (1. Timoteju 6,6)?

B. Kako bi se vjernici trebali suočavati sa svim na ovom svijetu čime ne mogu upravljati?

C. Kako je vjernost kršćanskih upravitelja povezana s njihovim utjecajem među nevjernicima?

II. Osjećati: Doživjeti Božje odobravanje

A. Kako ćemo se osjećati kada čujemo sljedeću riječ odobravanja: “Dobro.” (Matej 25,23)?

B. Kako će se kršćani osjećati kada ugledaju duše koje su zahvaljujući njihovoj upraviteljskoj službi u Božjem kraljevstvu?

III. Činiti: Boriti se u dobroj borbi

A. Kako na ovom planetu pomračenom grijehom možemo svojim životom otkrivati istinu o Bogu?

B. Kako možemo ujediniti svoje snage kao kršćanski upravitelji tako da se naši napori umnože?

C. Na koji način učenici mogu ojačati svoju vjeru?

Sažetak: Rezultat upraviteljske službe ovisi o Bogu koji uvijek učini svoj dio posla, i o nesavršenim upraviteljima koji katkada slijede Njegove upute u potpunosti, katkada nesavršeno, katkada djelo-

mično, a katkada nimalo. Ljudski element je nestalan. Da bi rezultati bili bolji, mora se poboljšati život upravitelja.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Petrova 2,12; 3,15.

Glavno načelo duhovnog rasta: Neposredan cilj upraviteljske službe jest ostvarenje Božjeg poslanja otkupljenja svijeta.

Samo za učitelje: Ponovite učenicima osnovnu istinu da je Krist središte upraviteljske službe. Sve što smo naučili dolazi od Njega i tiče se Njega. Bilo da su u pitanju desetine ili darovi, upravljanje vremenom ili vršenje utjecaja, Krist mora biti u središtu. Upraviteljska služba nije prvenstveno vezana za propise, praksu i upute. Oni imaju svoje mjesto, ali središnja je tema naš odnos s Kristom. Imamo li dovoljno povjerenja u Njega da bismo Mu bili poslušni? Volimo li Ga dovoljno da bismo Mu služili? Želimo li dovoljno biti s Njim da bismo pustili sve ostalo? Naši iskreni odgovori na ova pitanja ne samo da pokazuju našu učinkovitost, već određuju i našu sudbinu.

Uvodna aktivnost: Razgovarajte o različitim radnim mjestima na kojima rade članovi razreda. Pitajte ih o ciljevima njihovog posla ili organizacije. Vode li neprofitnu organizaciju koja nastoji zaštititi djecu od kriminala; restoran koji je poznat po najboljim špagetima u gradu; ili veliko poduzeće s mnogim ciljevima?

Zatim ih pitajte kako njihova organizacija mjeri ishode i rezultate. Postoje li službeni procesi ili oruđa kojima se vrši vrednovanje? Jesu li očekivanja upravljanja jasna od vrha do dna organizacije?

Sada primijenite ovaj pristup na Božje kraljevstvo. Koja je glavna svrha ili zadaća kraljevstva? Kako vrednujemo svoju učinkovitost kada je riječ o ispunjavanju svrhe kraljevstva i ostvarivanju konkretnih ciljeva? Kako ove činjenice možemo iskoristiti da unesemo promjene koje mogu poboljšati naš uspjeh?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Utisnite u um svojih učenika činjenicu da negativni utjecaji mogu spriječiti naš uspjeh u misionarskoj službi na isti način kao što mala smetnja može negativno utjecati na kretanje vozila — snijeg, led, prašina, masnoća, kiša, izluzane gume, poluprazne gume, previše napumpane gume, oštećen kolnik itd. Propisno napumpane, nove gume i suhi kolnici u dobrom stanju mogu pozitivno utje-

cati na kretanje vozila. Sada pitajte svoje učenike. Kakvo je naše duhovno kretanje u zajednici? Promatraju li nas ljudi kao nevažne, smatraju li nas vjerskim ekstremistima? Jesmo li nevidljivi? Primjećuju li nas samo u vrijeme “sabora”? Uočavaju li ljudi da smo aktivno uključeni u unapređenje naše zajednice? Vršimo li upraviteljsku službu na način koji širi naš kršćanski utjecaj?

Biblijski komentar

1. Pobožnost

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Job 1,1; 29,11-17; 2. Timoteju 3,1-9; Jakov 1,27.)

Pavao govori o onima koji imaju obličje pobožnosti bez ikakve duhovne sile. Ovaj pristup pobožnosti imali su mnogi farizeji. Za njih je pobožnost značila vanjski izgled. Međutim, prava vjera, kako ju je definirao Jakov i drugi biblijski pisci, nije ni fasada niti bijeg koji prakticiraju redovnici izbjegavajući kontakt s vanjskim svijetom. Prava vjera znači biti vjerni upravitelj Božje milosti. Oглеda se u vidljivim promjenama koje poboljšavaju naš svijet, olakšavaju patnju i vode ljude Bogu. Jakov je to definirao. Job je to pokazao na primjeru. Bio je neporočan iako je posjedovao bogatstvo, i marljivo je dijelio ljudima u oskudici. Jeremija je svojim primjerom pokazao pravu pobožnost i istaknutu upraviteljsku službu time što je bio vjeran Božji predstavnik usprkos patnji koju je podnosio. U jedanaestom poglavlju Poslanice Hebrejima navedeno je mnogo onih koji su odgovorili na Božji poziv na vjernost. Mi smo pozvani da budemo dio sljedećeg poglavlja.

Pitanja za razmišljanje: Kako Jobov život prikazuje Jakovljevu definiciju prave vjere? Kako slično otkrivenje pobožnosti preko vjernika vaše crkve može promijeniti vašu društvenu zajednicu?

2. Pobožnost i zadovoljstvo

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Filipljanima 4,4-13; 1. Timoteju 6,1-10; Hebrejima 13,5-7.)

Nije se teško složiti s tvrdnjom da je pobožnost velik dobitak. Ipak, Pismo spaja pobožnost i zadovoljstvo i ukazuje na njih kao na veliki dobitak. Čemu zadovoljstvo doprinosi? Ono sigurno naglašava povjerenje, poštovanje i zahvalnost. Kad god tvrdimo da se Bog brine za nas, a neprestano se žalimo na Njegovu skrb, mi nismo dosljedni. Pavao je rekao da može biti zadovoljan u svim okolnostima. To je bila značajna izjava od strane onoga koji je pretrpio toliko nevolja i

kome je život nekoliko puta bio u opasnosti. Pročitajte tekst iz 2. Korinćanima 11,23-33 kako biste stekli kratak uvid u tu temu i proširite svoje znanje čitajući drugi dio Djela apostolskih. Pavao nije imao lak život, ali je bio zadovoljan.

Zadovoljstvo ne ovisi toliko o prilikama koliko o vašem stavu prema tim prilikama. Isus je izjavio da lisice i ptice imaju svoj dom, a On nema kamo skloniti glavu; ipak, Isus je bio savršeni primjer kad je u pitanju zadovoljstvo (Matej 8,20). Agur je molio Boga da ne bude ni siromašan ni bogat. Bogatstvo bi ga navelo na oholost. Siromaštvo bi ga možda navelo na krađu (Izreke 30,7-9). Kakva mudrost! Osim toga, koja se ovozemaljska bogatstva mogu usporediti s blagom koje imamo u Kristu?

Razmislite: Kako zadovoljstvo ukazuje na povjerenje u Boga?

3. Duša ispunjena povjerenjem

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Izreke 3,5; Izaija 55,9; Matej 22,37; 1. Korinćanima 4,5; 13,12.)

Krist je rekao da srce ide za blagom. U kojoj mjeri uvidamo da je ova činjenica na negativan način prikazana u žalosnom izvještaju o bogatom mladiću (Matej 19)? Bogatstvo je bilo presudno za ovog darovitog mladića koji je obećavao. "Njegova tvrdnja da je držao Božji Zakon bila je obmana. Pokazao je da mu je bogatstvo idol. Nije mogao držati Božje zapovijedi, dok je svijet zauzimao prvo mjesto u njegovim osjećajima. Više je volio Božje darove nego Darovatelja. ...

Samo oni koji žele postati suradnici s Kristom, samo oni koji će reći: 'Gospodine, sve što imam i što jesam pripada Tebi' — bit će priznati za Božje sinove i kćeri. Svi trebaju razmotriti što znači željeti Nebo, a ipak mu okrenuti leđa zbog postavljenih uvjeta. Razmislite o tome što znači reći Kristu: 'Ne.' Poglavar je rekao: Ne, ja Ti ne mogu dati sve. Govorimo li i mi isto? Spasitelj s nama želi dijeliti posao koji nam je Bog dao. On nudi sredstva da bismo unaprijedili Njegovo djelo na svijetu. Jedino nas na ovaj način On može spasiti.

Imanje je povjerenje poglavaru da bi se pokazao kao vjerni povjerenik; ova dobra trebao je podijeliti na blagoslov onima koji su bili u oskudici. Bog i danas povjerava ljudima sredstva, darove i prilike da mogu postati Njegovim posrednicima u pomaganju siromašnima i onima koji pate. Onaj koji koristi povjerene darove kako je Bog odredio, postaje Spasiteljevim suradnikom. On pridobiva duše za Krista jer je predstavnik Njegova karaktera." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 426,427)

Bogati mladi knez nije mogao povjeriti Bogu svoje bogatstvo. Žalosno se okrenuo od Isusovog poziva da Ga slijedi. Posljednji redci šestog poglavlja Evanđelja po Mateju podsjećaju nas na nagradu koju ćemo primiti ako se potpuno oslonimo na Boga, kao što to čine ptice. Kakvo emocionalno oslobođenje! Kad bismo se mogli potpuno osloniti na Boga!

Razmislite: Što tekst iz Poslanice Hebrejima 11,6 znači kada kaže da je nemoguće ugoditi Bogu bez vjere (povjerenja)?

4. Kako vršiti utjecaj na ljude

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Efežanima 5,8; Matej 5,16; Titu 2,7; 1. Petrova 2,11.12; 3,15.)

Zamislite kakav utjecaj Bog vrši kada kršćani odražavaju Njegov karakter. Biti savjestan i veseo radnik, suosjećajan susjed, pravedan poslodavac i dobar sportaš znači mnogo više od otrcanih vjerskih govora. Svjedočiti o Kristu možemo kada čuvamo dijete dok samohrana majka ide na razgovor za posao, kada besplatno kosimo travnjak starijem bračnom paru ili posjećujemo susjedovog sina u zatvoru. Kada činimo sve ovo, mi to zapravo činimo za Krista (Matej 25,31 i dalje). Ovakav kristocentričan utjecaj ima silu koja osvaja svijet.

Razmislite: Na koje načine negativan utjecaj može odvratiti ljude od Boga?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Jakov nam savjetuje da budemo kršćani koji postupaju u skladu s Riječju, a ne samo njezini slušači (Jakov 1,22-27). Govor nije skup. Ako ne uočavamo rezultate koje bismo voljeli vidjeti na osnovi svojih evanđeoskih napora, možda trebamo manje pričati, a više raditi.

Za primjenu:

1. Što mislite prema kojem će kriteriju biti prihvaćeni oni koje Isus izabere i pohvali riječju: "Dobro." (Matej 25,21)? Suprotno tome, što je mjerilo ponašanja za one koji budu čuli: "Idite od mene!" (Matej 25,41)?

2. Kako možemo dokazati da smo naučili koliko je važno pokazati ljubav?

3. Kako unutarnje zadovoljstvo može osvojiti prijatelje i poslužiti kao most za duhovne razgovore s onima koji ne vjeruju u Boga?

4. Kako su zadovoljstvo, vjera i povjerenje međusobno povezani?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Isus je govorio da trebamo prijeći dodatne kilometre. Kada pitamo: “Koliko malo mogu postići?”, umjesto: “Koliko mogu učiniti?”, dopuštamo da sebičnost ispuni naš život. Siguran put je da činimo onako kako je Krist činio: žrtvovati se.

Aktivnost:

Zabilježite tri stvari koje ste naučili u pouci za ovo tromjesečje i Božjom milošću donesite odluku da ih primijenite u svojem životu. Započnite pisanje dnevnika bilježeći kako su one unijele pozitivne promjene u vaš život.

Prema Bibliji upravitelj je moćno oruđe protiv opasnosti materijalizma ili svjetovnosti uopće — velikih duhovnih zamki koje neprijatelj duša stavlja pred nas.

Mnogi ljudi ne shvaćaju da su bogatstvo i imetak umjetni načini koji nemaju pravu vrijednost i koji na kraju gube okus. Putovi ovoga svijeta, “požuda tijela, požuda očiju, oholost zbog imetka” (1. Ivanova 2,16), mogu biti ublaženi, čak i izbjegnuti, ako načela upraviteljske službe primijenimo u svojem životu.

UKristovoj školi otkrivamo da je posljedica upraviteljske službe zadovoljstvo koje pruža ispravan način života. Trebamo upravljati Božjom imovinom Njemu na slavu, novčano podupirući Njegovu misiju kako bi se završilo Njegovo djelo.

Odgovorni smo za pravilno upravljanje svojim darovima i novčanim sredstvima, za održavanje zdravlja i odnos prema okolini.

www.adventisti.hr
www.znaci-vremena.com